

A. H. N. MUSEUM
MIRIAM GELFAND

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. EVFOLYAM 9. SZAM

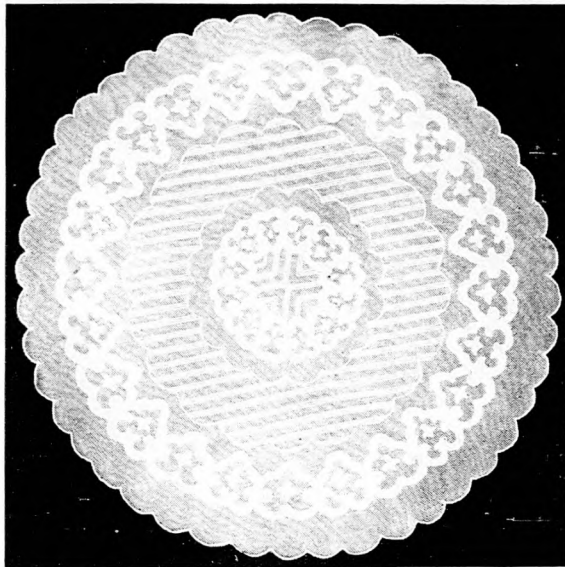
SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1942 MARCHIUS 20

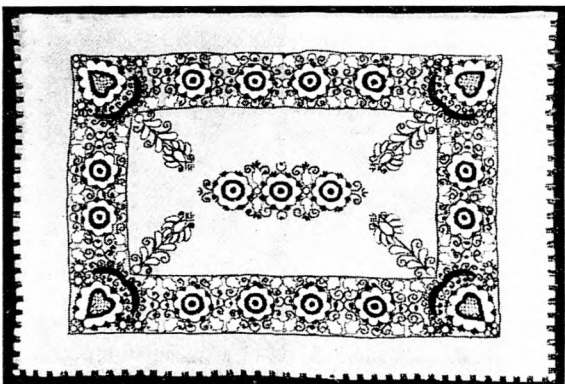

FOTO: ANGELO IV., VACI UTCA 24

TROMBITAS ILONA

Tüllterítő. Vékonyszálú, ekrütüllre ekrűszínű fonállal készítve, 76×76 cm méretben, készen P 20, 100×100 cm méretben P 33

Sárközi-mintás díspárna. Szürke kézimunkavászonra előrajzolva, fehér és fekete fonállal megkezdve, a kidolgozásához elegendő fonállal együtt, 45×65 cm méretben P 13.60 Készen hímelve a párna P 22

Kézimunkatáska húzós zárral, filcraitéttel díszítve. Megrendelhető piros, bordó, pasztellék, barna, zöld, fekete és sötétkék színben. Ára 6.— pengő.

MEGJELENT

kizárólag a «MAGYAR NOK LAPJA» előfizetői részére a már bejelentett és ismertetett

KORSZERŰ RECEPTKÖNYV

Örömmel nyújtjuk át hűséges előfizetőinknek ezt a rendkívül értékes és tartalmas receptkönyvet, amely megoldja háziasszonyaink mindenkori főzési gondját.

600 kitűnő, kipróbált receptet tartalmazó könyv ára

előfizetőinknek 80 fillér

E filléres árért azonban csak úgy adhatjuk, ha előfizetőink a negyedévi P 6.60 előfizetési díjat a könyv árával együtt beküldik.

A KORSZERŰ RECEPTKÖNYVET eddigi nagy sikerére való tekintettel is ajánlatos mielőbb megszerezni

A KÉZIMUNKÁK ÉS FONALAK A MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLTBAN KAPHATÓK, BUDAPEST, IV. KERÜLET, RÉGIPOSTA-UTCA 12. SZÁM, VAGY SZEGED, KÁRASZ-UTCA 3. SZÁM ALATT. ELŐZETES PÉNZKÜLDEMÉNYEKNÉL CSOMAGOLÁS ÉS SZÁLLÍTÓLEVELERT 40 FILLERT KÉRÜNK.

Sárközi nyakkendő. Fekete anyagon fehérrel hímelve, rojttal díszítve P 7.50.

MAGYAR NŐK LAPJA

IV. EVFOLYAM 9. SZÁM

BUDAPEST, 1942 MARCHIUS 20

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án.
Postatakarékpénztári csekk száma: 20.334. Előfizetési ár:
egész évre 26,40 pengő, fél évre 13,20 pengő, negyed évre
6,60 pengő, egy óra 2,20 pengő. Egyes szám ára 88 fill.

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre
33 pengő, fél évre 16,50 pengő, negyed évre 8,25 pengő.
Szlovákiában egész évre 198 Ks., fél évre 99 Ks., negyed
évre 49,50 Ks. Amerikában: 1 évre 44, fél évre 22 pengő.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7, II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42
FIÓKKIADÓHIVATALOK: KOLOZSVÁR, KISMESTER-UTCA 11, DEBRECEN, KONDOR-UTCA 19, SZEGED, BÁRÓ JÓSIKA-UTCA 4
SZABADKA, PIUKOVICS-UTCA 62, ÚJVÍDEK, BEM-UTCA 8, MISKOLC, GHILLANYI-UTCA 13 ÉS MAROSVÁSÁRHELY, II. UTCA 8

Tavaszi lesz

IRTA PAPP JENŐ

Annyszer halljuk, hogy a természet már nem játszik döntő szerepet életünkben. Bizonyítgatják, hogy a civilizált városi ember kikapcsolta az évszakokat, érdeklődési köréből is, az irodalomból is és hangulatai területéről is. Kopott díszlet neki a téli táj, megveti a nyári nap szikrázását és fűzfapóétás érzélgősségnek tekint a tavasz röpdősését, amely cinkék dalában, hóvirágszirmokban és ibolyaszínekben üti fel fejét. Az sem igaz, hogy a női divat ujjongva alkalmazkodik a változatos időjáráshoz. Mint ahogy hazugság az is — ugyebár —, hogy kedélyünk elengedhetetlenül követi a bizsergető napsugárzást és lekókad, ha huzamosan borult az ég. Egyáltalán — mondják ezek a fensőbbesges merkantil-ellek: minek törődni a természettel, kit érdekel egy lángragyuló tájleírás, mi szép van a hallgató rengetegben és ki kíváncsi arra, hogy a Börzsöny lankái közt, vagy a Mecsekben hogyan csacsog egy-egy megmámorosodott mezői patak? ...

Ha hinni lehetne ezeknek a kijózanodott kultúrsmokkoknak, akkor el kellene fogadni, hogy csak a pénz az Isten, az ölet a szellem és az értelem ragyogó gyönyör-

rein kívül nincs más világ, nincs szív, nincs érzés, nincs rongyokban is fénylő szerelem. Csak ész van és sugárzó érdeklődés, amely könyörtelenül a tizedik vonalra veti vissza az emberi természet összes gyöngéd vonzalmait és gerjedelmeit.

Micsoda szegénység szakadna a földre, ha ez így lenne!

Ezzel szemben fenntartás nélkül és teli tudóval daloljuk ki, hogy eszünkagában sincs elszakadni a nagy természettől. S amennyire tisztában vagyunk az értelem és az érdeklődés hatalmas erejével, éppen úgy tiszteljük, — sőt: szeretjük az ösztönösen hullámzó szívek örömet, mikor kitarulva és önfeledten élvezik az ócskaságnak kikiáltott, de örökké új csendes holdas estét a tengeren, vagy a tanyán. Nem borzongunk meg és nem félünk elismerni, hogy a csillagos ég tele van sutogó sejtelemmel. Csak a szív-süketek nem hallják meg, hogy milyen felséges altatódal tud a tavaszi szél dúdolni s a fűszálak selymes hajlongását is tartjuk olyan szépnek, mint a kifestett görölcspat dzsiggelő mutatványát. Az más kérdés, hogy a természet ösölén megszülető és rejtőző ezer és ezer színt, zenét és mozgást rengeteg gyenge toll és megittasodott költőtehetség meghökkentő műkedvelői hangon próbálja visszaadni és papírra vetni. Ezekről az ártalmatlan merényletekről az anyatermészet nem tehet. Mint ahogy a természetet, amely Isten alkotása, semmiféle emberi agrým nem teheti tönkre. Az marad, mi volt: titok,

fény és végtelen pompájú és gazdagságú környezetünk, amellyel együtt élni, illatát, fényeit és színeit beszívni, talán a legszebb földi mámor. Bocsánatot kell tőle kérnünk, hogy nem foglalkozunk vele eleget. Egészen biztos, hogy sokkal tisztábbak, egyenesebbek, őszintébbek és boldogabbak lennénk, ha úgy élnénk, mint a természet gyermekei. Sajnos, erre egyre kevesebb módot ad a felzaklatott és ezer igényű élet.

De ha így március végefélé megcsapja orrunkat a szűz sóhaját s az ébredő erdőmező zsongása: elkap bennünket is az ifjú égbolt mosolya és szemérmesen az orrunk alá dörmögjük, hogy tavaszi lesz! .. Csak a romlottak, a gyávák, a betegesen elsatnyultak és csökönyös sznobok merik letagadni, hogy örülnek ennek az üdítő változásnak. Aki egészséges, okos és szereti a vérkeringés indulóit, az nem habozik, hanem beleszagol ebbe a dús levegőbe és csodálattal köszöni meg a magasságoknak, hogy megint meg tudták rengetni a fagyott földet. Kinyitják az ibolyák szemét, a rózsák ölet, a nők bundáját és még az elátkozott körüti fák is mozgolódnak, hogy bebizonyítsák: maradt még bennük valami az ifjúságból és az erdők öltözködési vágyából. S ebben az eget-földet betöltő készülődésben, ebben az egyetemes színeződésben és lázban csak mi maradjunk sápadtak, fanyalgók és sápanyúak? ...

Tárd ki karod, nevéss és hidd el, hogy tavaszi lesz! ...

KIKÉNYSZERÍTHETETLEN SZÓ

IRTA NAGY MÉDA

A férfi letette a kártyát, felállt és rágyujtott egy cigarettára. A másik teremből a jazz lármás tánzenéje hallatszott, beszéd és aszszonynevetés. Az ajtóhoz lépett és nézni kezdte a táncolókat. De a feleségét nem látta közöttük, hiába kereste. A fal mellé húzó-dó csoportokat vette szemügyre és végre megtalálta. Átbukdácsolt a táncolók között és a felesége vállára tette a kezét:

— Helli, ideje hazamenni!
Az asszony arca haragosra változott:
— Ugyan, Endre, ne rontsa el a kedvemet, most kezdem jól érezni magamat. Úgy-e, fiúk, még csak most kezdődik?!

A férfi végignézett az asszony társaságán. Kipirultarcú fiatalok vették körül. Az asszony szeme csillogott, szája körül kihívó mosoly bujkált. A férfi rögtön látta rajta, hogy sok pezsgőt ivott. Nem akarta ingerelni, azért csendesen kérte, jöjjön át a másik szobába, beszélni akar vele. Az asszony bosszankodó arccal követte, közben udvarlóinak kis grimasszal hátrahintta, hogy azonnal visszajön. Selyemruhája tapadón rajzolta ki alakját.

— Helli, tudja, hogy a gyereket lazasan hagytuk otthon. Maga megígérte, hogy nem maradunk soká, hiszen csak kötelességből jöttünk el az estélyre.

— Ugyan, ne kerteljen, látom a szemén, hogy féltékeny, irigyl, hogy jól mulatok. A gyereken úgy sem segít, ha mellette ülök akár egész éjjel is. Különben az a kis ház semmi, csak azért fujja fel, hogy hazavihessen. De én nem megyek, menjen egyedül, ha annyira akar.

— De, Helli, érte meg, aggódok a gyerekért, ha társadalmi állásom nem közele, semmiesetre se jöttünk volna el.

— Azt úgyis tudom, hogy legszívesebben bezárna négy fal közé.

— Szóval nem jön?
— Nem!

A férfi otthagya az asszonyt. Az sértődötten felhúzza a vállát, majd elővette kis táskáját, kifésztelte magát, aztán visszament a társaságához.

A férfi néhányszor megállt, gondolkodott, visszaforduljon-e az asszonyért. Azután meg- is elisietett.

Az asszony csak reggel jött haza. Ingerülten látta, hogy az ura ott bóbiskol a gyerekkégy mellett. Megérintette a kislívi homlokát, de a táncól és szesztől forró keze nem érzett semmit. Szobájába ment és fáradtan, lelkiismeretfurdalás nélkül lefeküdt.

FÁK

Terhes és boldog asszonyoknak teremtette az Úr a fákat; a szép fejüket koronának, s hajjuk bűvölyé esillagoknak.

Évelő gyökér a lábuk,
az őlük kerek, biztos íszek,
a szavok ének, —
s ha lábujjhegyre ágaskodnak,
talán a csillagokig érnek...

Még holtukban is asszonyok;
holtukban is hordják az ékszt,
mit rájuk gyűrűztek az évek.

KÁROLYI AMY

A férfi szemrehányására kihívón felelt. Igenis útálja az egész polgári házasságot, a háztartást, a gyerekevelést, a férfi zsarnokságot, kritizáló moderát. Ő nem gyerek, tudja, hogy mit tesz. Fiatal és élni akar. Szépnek lenni, úgyis olyan hamar elmúlik ez a szugorian osztogatott asszonyérték. Ő nem apáca és igenis élvezni akarja a férfiszemekből rá sugárzó hódolatot. Hallani akarja a bököket, amivel a férje úgy farkukodik, hiszen már meg se látja, nem is szereli, csak a gyerek miatt kell neki. Hát neki ebből elég. Leghelyesebb, ha elválnak.

A férfi sápadtan hallgatta ezt a viharzó támadást. És nagyon, nagyon sajnálta a gyermeküket. Hiába küzdött hat éven át, hogy értékes asszonyt neveljen Helliéből. Helli még a gyermek sem változtatta meg, nem-hogy az ő túrelmes szerelme.

Jó, elválnak, de Helli ne felejtse, hogy ő nem akart válni, a feltételeket ő szabta meg. A gyermek az övé. Elviszi nagyanjához, majd az fölneveli több szívvel és melegebb lélekkel, mint az anyja. Ő csak úgy egyezik a válásba és csak akkor fizet tartásdíjat, ha átengedi a gyermeket.

Az asszony mindenbe könnyen beleegyezett, csak azt kötötte ki, hogy gyakran láthassa Pétert és nyáron egy hónapig nála legyen. Aztán elváltak. Az asszony befolyásos rokonság révén állást hajszolt fel, aztán felszabadulva belevetette magát a nagyvárosi életbe.

Öt év mulott el, gyorsan, számolatlanul. A kislívi egy évben csak háromszor-négyyszer látta, nyáron se vette magához, mert hiszen falun egészségesebb vakációzni. Ha együtt voltak, elhalmozta játékkal, cukorral, kedveskedéssel, amit a kislívi kicsit idegenkedve fogadott.

Mikor rácsémlett, hogy Péternek már a tizedik születésnapja közeledek, szabadságot kért és egy egész napot akart a gyermekkel tölteni. Állatkertbe vitte, cirkuszba, Angolparkba s mikor egy cukrászdában megpihen-tek, agyonette fagylalatt és sütemény-nyel. A szomszédasztalnál egy fiatalasszony ült két kislíviával. Egyszerű ruhájuk és mohó örömiük mutatta, hogy ez valami különös és ritka alkalom, hogy itt ülhetnek: «Édesanyám, szabad még egyet? Csak ezt az egyet még, édesanyám!»

Az asszony felfigyelt a szóra: «Édesanyám!» Aztán fiához fordult:

— Hallod, Péter, milyen szépen mondják azok a gyerekek, hogy édesanyám. Miért nem mondom te is így? Sokkal szebb, mint az: anyuci.

A fiú sötét, értelmes szemét az anyjára fűgeszítette:

— Mert te nem vagy az édesanyám!
Az asszony elsápadt és előre hajlott:
— Hogyan mondtad ezt, Péter? Hát ki vagyok én nekéd?

A kislívi anyja arcába nézett és világosan tagolta:

— Te nem vagy az édesanyám, te csak az anyucim vagy.

— Ezt biztosan a nagyananyádtól hallottad — csattant fel az asszony. — Igenis, azt fogod mondani nekem ezután, hogy édesanyám!

A fiú megrázta a fejét:
— Apa is azt mondta, hogy nekem csak édesnagymamám van, de édesanyám nincs. Az asszony szeme szikrázni kezdett, tehát a férfi is ellene uszítja, nem elég, hogy az az öregasszony szídjá folyton. Kiteklik tőle, hogy még a gyermek előtt is így beszél.

— Mondod rögtön, vagy nem!
A fiú dacosa húzta a száját és hallgatott. Az asszony kérelmi kezdte:

— Látod, Péter, mennyi szép, mulatságos helyre vittelek téged, mennyi játékot, cukrot kaptál tőlem, miért adnám, ha nem volnék az édesanyád?

A fiú szeme hidegen csillant:
— Ezeket azért adtam, mert anyucim vagy, de ha az édesanyám lennék, akkor velem maradnál mindig, mint az én édesnagymamám.

Az asszony hirtelen meglátta azt a széles szakadékot, melyet közé és gyermeke közé mélyített a távollét. A fiút elidegenítették tőle, biztosan csak haragos szóval emlegetik. De visszaszerzi a fiát! A nyáron elviszi a Balatonra és mindent megtesz, hogy szeresse őt. Csak azért is! Majd meglátják, hogy mennyit ér az anyai erő — gondolta dacosan.

Még egy hónap volt hátra az iskolai évből. Ezalatt folyton a nyarat tervezte, hogy mit vesz a fiúnak és hova viszi szórakozni. És egyszerre nagyon fontosnak és sürgősnek érezte, hogy a fiú szeresse és azt mondja: édesanyám. Különösen ez a ki nem mondott szó izgatta. Már nem eselt olyan jól a tánc, a zene, a rohanó örömeiket és izeket hirtelen megintta. Este sokszor maradt egyedül otthon és a fiával töltendő időt várta, ismeretlen sóvárgással.

Az első napokban a fiával való együttélés örömeit érezte. Biciklit bérelt a fiúnak, csónakot és tennispályát. Úszni tanfoltta, vele együtt vette a tempókat. Kirándulni vitte motoroson, vitorlázni és ha végighaladtak a hosszú mólón, várta a hajót, vagy sétáltak az esti fényben, fia kezét a kezébe fogta és dobogó szívvel várta, hogy mikor mondja: édesanyám!

De Péter, a magányosan nőtt gyerek mindentudó makacságával éppen ezt az egy szót nem mondta ki. Néha, ha az anyja csókolni kezdte, csodálkozva nézett rá, aztán elhúzó-dott vagy éppen egy futó csókkal viszonzta. — Kivánsz valamit, Péter? Szólj, tudod, hogy tőlem megkapsz mindent!

— Köszönöm anyuci, nem kérek semmit, — mondta udvariasan a fiú és várta, hogy mikor állhat föl az anyja melől, hogy kagylót gyűjthessen, vagy kavicsot dobálhasson a vízbe.

Az asszony napról-napra türelmetlenebbül hajszolt végig minden szórakozást, amely a fiúnak örömet vélt szerezni. És este, mikor lefeketle, úgy érezte, hogy egész életét oda-adná, ha a fiú a nyaka köré vonná a karját és kimondaná a legszebb szót.

Gondolatai mindig arra irányultak, hogyan nyerhetné meg magának egészen a fiút, hogy csak hozzá vágjon, csak nála legyen boldog. Egyik nap korábban kelt. A fiú ilyenkor már kint szokott játszani a villa kertjében. De most a kerti asztal mellett látta ülni és írni. Mőgéje lopódzott. Nagy botúlekk írta: „Édes nagyananyám! Már szeretnék hazamenni, mert tudom, hogy nem adtok eleget enni a szegény selyemheriynoknak és a kis nyuszik is megszülettek már...”

— Mi az, Péter, te elvagyol innét? Tőlem? A fiú meglepetve emelte föl a fejét és szembenézett az anyjával:

— Igen, már szeretnék hazamenni!

Az asszony elfordult, hogy könnyeit elrejtsse. Aztán megindult szóllan a gyümölcsfákkal szegelt úton, a part felé. S a hullámok közeledő zarájával együtt érezte mind nagyobbra nőni szívében a reméltet: hiába minden... Mindent odaadott volna az emutott ótvért, minden örömet és szórakozást elcsesélt volna, ha a fia neki írta volna: édesanyám!

Állt a parton kétségbeesve. De a víz haloványzöldje éppen olyan hidegen csillogott, mint a fia tekintete.

BÖNYI ADORJÁN

TALÁLT NŐ

A vonat megállt a sötét éjszakában, nyílt pályán. Hirtelen állt meg, gőzfékeivel hatalmas felszisszenve és kissé megrázkóda, mint egy meghökkent óriás. Az utasok pillanatra előre és hátra dőltek, a máhlok a hálóokban meglódlattak. Aztán csend lett.

Az a férfi, aki egyedül ült az egyik elsőosztályú fülkében, kinézett az ablakon és nem látott semmit. Csak fekte, nyirkos tájat.

— Rút éjszaka, — gondolta a magányos férfi és semmi kíváncsiságot nem érzett, hogy vajon miért állt meg a gyorsvonat. Most távoli hangokat hallott, messze, kint-ről. Itt-ott ajtó nyílt, kíváncsi utasok jöttek-mentek végig a folyosón.

— Az embereket azonnal minden érdekli, ami váratlan, ami nincs benne a menetrendben — gondolta a férfi megvetően.

A percek teletek, a vonat még mindig állt. A kalauz most végigsietett a folyosón, csokhamar vissza is jött. Mind a kétszer benézett ide a fülkébe. A hangok odakint elhaltak. Mély csend lett, szinte kísérteties. Most vizsgálta a kalauz, belépett az elsőosztályú fülkébe.

— Bocsnát — mondta — az egész vonaton nincs talpalatnyi hely. A másodosztályon még akadna egy árva ülőhely. De tekvőhelyre volna szükség. Meg méltóztatnék engedni?

— Miről van szó? — kérdezte a férfi hűvösen.

— Egy nő feküdt a síneken a vonat előtt — felelte a kalauz.

A férfi érdeklődve megmozdult, a kalauz ezt bátorításnak vette és tovább beszélt:

— Szerencse, hogy a pálya itt egyenes. A mozdonyvezető messziről észrevette, még sikerült idején megfékezni a vonatot. Előbb a postakocsiba vittük, de ott nincs hová lefektetni. Pedig eszméletlen. A kollégám már talált az utasok közt orvost. Ide hoznók, ha meg tejszik engedni.

És mert a férfi még most sem szólt, a kalauz sietve hozzátette, szinte bocsnáton kérve:

— Olyan úrinő félelnek látszik.

Az elsőosztályú utas bólintott:

— Tessék, hogyne — mondta közönyösen.

A kalauz tisztelt, az ajtót nyitva hagyta, eltűnt. A folyosó benépesedett kíváncsi utasokkal. És két ember, öltözeteikről ítélve az egyik mozdonyposztás lehetett, a másik fűtő a mozdonyról, elnyúlt női testet cipelték be, lihegve. Megálltak vele a vörös bársony ülés mellett és nem merték letenni.

— Sáros — mondta a postás habozva.

Az elsőosztályú utas most az ablakhoz állt, és kíváncsin nézte a jelenetet. Felnyúlt a hálóba és leemelte egyik kabátját. Végigdobta a felöltőt az átellenes ülésen.

— Fekessék rá — mondta. — Így nem éri kár az államviszít bársonyát.

Mire a két ember a nőt végigfektette, már ott volt a két kalauz is és egy sápadt fiatalember, kezében barna kis táskával, nyilván az utasok közt talált orvos.

Az ajtón túlról tágranyílt szemek bámultak be a fülkébe.

A levegő megflett eső, hideg, szén, azott cipők és ruhák száagával. A postás levette a sapkáját és megtörölte homlokát. A fűtő fődellen fejfel volt, olajos karokkal, széntől szurutosan, kis esőcseppek ültek vörös homlokán. Bámész meghatottsággal állt ott, az elsőosztályú fülke barna és bíbor varázsában. Mindketten meg voltak illetődve az él-

ménytől. Az idősebb kalauz azonban most megköszönte a fáradságukat és kitessékelte őket.

Az utas megszólalt:

— Ez kellemetlen, hogy annyian állnak künn és benéznek ide.

A két kalauz kiment, az idősebb behúzza az ajtófüggönnyet és visszaszól:

— Csak Gyöngyig vagy Komáromig tessék megengedni, hogy ittlegyen, ott majd ietesszük és intézkedünk.

A férfi nem felelt, már az orvost nézte, aki a nő fölé hajolt. Az orvos fiatal volt és ielán ez volt élete eddig legérdekesebb esete. Erre vallott, hogy ujjai mintha remegtek volna, amint egyik kezével a nő pulzusa után nyúlt, másikkal pedig főlhúzta a nő lecsukott szemhéját.

— Meghalt? — kérdezte az utas, még mindig az ablaknak támaszkodva.

— Él — felelt halkán az orvos és közelebb hajolva vizsgálta a nő pupilláját.

A vonat, szinte nesztelenül, most újra elindult.

— De meg fog halni? — tudakolta tovább az utas, szentelően, tárgyilagosan. S mert az orvos nem felelt mindjárt, hozzátette: — Még itt a fülkében meg fog halni?

Az orvos lebecsátozta a nő szempilláját, eleresztette csuklóját, tászkája zsebéből és felnyitotta.

— Szó sincs róla — felelte. — Bevehett valamilyen, de az enyhe dolog volt. Kis kábítószér. Az is lehet, hogy csak a rémületől eszméletlen. Attól a rémületől, hogy odafelelt és várt ránk. Várt erre a vonatra, amely majd keresztül megy rajta.

Injekciók tüt vett elő, kis üvegampullát. Felhajtotta a nő ruháját a karján. Kedvetlenül nézte.

— Itt is sáros. Csupa eső és sár — mondta.

A férfi is most ügyemesebben nézete a nőre. Előbb karjára, melynek fehérségét sároltak maszatosriák be, aztán arcajra, amelynek vonásai alig látszóttak a rátpadát, esőzatiara taitól, saiktól, vagy homoktól. Mintha úgy vonsozta volna magát oda a nyirkos, sáros meztől a sínekre. A férfi táskát vett le, kölnvizet, törülközőt vett ki beöle, átadta az orvosnak. Az orvos átnevesztette a kölnivel a törülközőt, lemosta a nő karját vele.

— Az arcát is — mondta a férfi oly határozottan, mintha parancs lenne. Az orvos engedelmeskedett. És eltűnt a nő arca, halálhalványan.

A férfi mozdulatlanul nézte a nő arcát és az orvost, aki most beleszúrta gondosan a fecskendőt a kekeres húzba a nő fődellen, fehérre mosott karján.

— Ettől felfrissül. Remélem, hamarosan magához is tér — mondta az orvos és összecsukszta táskáját.

— Köszönöm — szolt a férfi és kezét nyujtott az orvosnak, mintha csak arról volna szó, hogy segített egy hozzátartozóján. És még hozzátette: — Ha szükség lenne rá és megengedi, a kalauz újján üzenek doktor úr után.

Az orvos csodálkozva ránézett, nem szólt, vette a táskáját és kiment. A férfi udvariasan az ajtóig kíséerte, utána nézett, látta, hogy az öreg kalauz itt strázsál a folyosón, erre behúzza az ajtót és visszaült helyére a sarokba.

A vonat dübörögve robogott el valami híd felett. Ő most figyelmesen megnézte a nőt. A hallgatag utifrás a hátán feküdt, amint a

hármás ülésen végigfektették, engedelmesen és mozdulatlanul feküdt ott. Barna, finom szövötruha volt rajta. A ruha nyakát parányi kis aranyszív tűzte össze. Barna kis félcipője sáros volt. A ruha is sáros volt. A szokás haja is több helyen összetapadt a sártól. Mintha kötélen vontatták volna végig azon a rideg feketé vizes földön, amelyet az előbb ő a kocsi ablakából látott. A kétségbeesésnek, a csalódásnak, a bánatnak vagy szenvedélynek ugyan micsoda kötélen vajjon?

A nő egyik karja lecsüngött az ülésről, ujjai hegye csaknem a padlót érte. Ez a kéz a vonat mozgására ide-oda lengett, mintha már nem is tartoznék egy élő lényhez. A másik karja, amelybe az orvos az injekciót adta, csüggedten feküdt a nő keble táján, mintha a saját szívét keresné, hasztalan. Karcsú, szép, fiatal volt a nő két karja. Az arca is. Hosszan nézte a férfit ezt a szinte túlvilági arcot. Semmiféle kifejezés nem volt a nő arcán. Színe sem volt. Csak formája és vonalai. S ez a forma finom volt, ezek a vonalak gyöngédek.

Milyen különös, hogy éppen ma este zuhan a sors kezéből ide eléje ez a nő, mint egy fáradt fehér sárló.

Ugyan ki lehet? Kabát, kalap nincs rajta. Vakon rohant neki az éjszakának és a hálónak. Talán a sínekel szomszédos birtokról. Vagy közeli faluból, ahol ilyenkor már egy lámpa sem ég.

Talán ma délelőtt még napsütésben lovagolt, vidám társasággal, széles úton át az erdősegen. Utána, tenyővizes fűdőt vett, ebénel barnaarcú férfiak közt ült a hófehérre terített gazdag asztal mellett. Aztán történt valami. Igen, lehet, tegnap este még könnyű kis seiyemruhában volt, dölcegen és hódítón és röpült a táncban, mosolyogva, lehűnyt szemmel. Maga volt az élet, a vidámság, a boldogság. Aztán történt valami. Persze, valaminek kellett történni, váratlan, hirtelen.

Éppúgy, mint... A vonat lassított. A kalauz bedugta a fejét az ajtón. Ő felállt s kiment a kalauzzal a folyosóra.

— Győr következik, kérem — mondta a kalauz. — Talán jó lesz, ha a hőlgyet itt letesszük.

— A hőlgyet elvisszük Pestig — szolt a férfi határozottan. — Majd én megváltom a fejét.

— Igen — mondta a kalauz meglepetten, átvette a pénzt és kiállította a jegvet. A férfi visszament a fülkébe.

A nő mozdulatlan arca mintha most fájdalommasabb lenne. Talán a fény bántja? A férfi elfordította a lámpát éjszakai halványkékre. Ebben a lidéres, derengő világításban behűződött újra a sarokba.

A nő talán nemsokára felébred. Magához tér a nő, aki azt hitte, már meghalt. Felébred itt, az elsőosztályú fülke meleg kuckójában. És itt látja majd őt, angol ruhájában, cigarettázva, jó felöltővel, remek bőröndjével. Istenem, gondolja majd, a mennyországba kerültem.

A férfi fáradtan elmosolyodott. Látta önmagát a szemben lévő soproni tájkép üvegablakján. Szeretett volna most hangosan megszólalni s azt mondani a mozdulatlan nőnek:

— Pedig ha tudnád. Most jövők messziről, hosszú és kínos tárgyalásokról. Húsz esztendő dolgoztam, körömszakadtáig, becsülettel és eredménnyel. De a világban alapvető bajok vannak. Most tudtam meg, hogy egy bank felszámolt és ez a szürke tény az én karrierem koporsófedele. Egyik óráról a másikra koldus lettem, minden munkám rombadőlt. Pedig azt hittem, most érem fel a tetőre. Eddig csak dolgoztam, most akartam élni. És mindennek vége. Egyetlen öklöcsapással. Pesten, az állomáson vár az autóm, amely hazavisz a villámba. De mire hazakerem, az autó már nem az enyém és a villa sem, ahová visz. Ebben az elsőosztályú fülkében is csak azért ülök, mert odavissza váltottam meg a jegyemet. Az életnek nincs többé értelme. Egész úton mostanig azon gondolkodtam... A nő most megmozdult. A férfi megriadt: lehet, hogy hangosan mondta el ezeket a szavakat és a nő erre ébredt föl?

A nő felnyitotta szemét. Tétován nézett. A mennyezetre, az ajtóra, a lámpára, órára.

— Hol vagyok? — kérdezte alig hallhatóan. — Jó helyen — felelte a férfi s igyekezett mosolyogni.

— Istenem — szökött a nő — hogy kerülök ide?

— Isten kegyelméből, akit emleget — válaszolt a férfi.

A nő a kezét próbálta mozdítani. Nem ment: még gyöngye volt. Lehunyta a szemét újból. A vonat most ták között rohant tovább, a kerekék csattogása messziről visszhangzott.

Igen, Isten kegyelméből, — gondolta a férfi s nezte a nőt, aki úgylatszik újból visszacsúszott az eszméletlenségébe.

Megint inkább halottnak hasonlított, mint élőhöz. Összetört, sáros, csapzott kis semiség volt, csaknem olyan összetört, szélezőzött, mintha a kerekék valóban átrobogtak volna rajta.

A férfi végigsimította tenyerével homlokát. Kiverte a verejtek.

Hiszen egész úton ő is azon gondolkodott... hogy nincs tovább. Élete befejeződött, most már csak hideg, örök formába kell önteni ezt a befejezést. Igen, ezt látogatta, ezt mérgegette, válogatott a formák és megoldások közt. Van otthon sok altatószere. Fegyvere is van. De lakása nem messze van a Gellérthegyől. Fölmegy az ember egy este a sziklára és lelép a mélybe. Reggelre megtalálja.

Ugy gondolkodott erről, mint ami már bevégeztetett.

És akkor aztán behozták ide ezt a nőt.

Azóta itt fekszik.

Ugy, amint előbb fölérlelt előtte: most sáros, csapzott, zilált semiség, tegnap talán még ragyogó, sugaras valaki. Tanítókisasszony, földbirtokecs lány, gazdag fiatal asszony, ki tudja, és oly mindegy. Tegnap még élt, dolgozott, édes és üde volt. Szerelmesen sügött szavakat hallgatott egy szoba félhomályában, szerelmes szavakat mondott elsorult torokkal maga is. Meleg ágyából kikelve megállt az ablaknál és tágra nyitott szemmel nézett a két égre. És most ilyen. Ahogy itt fekszik. Irizatos.

A férfi eloltotta cigarettáját. Borzongott.

A kalauz bedugta fejét az ajtón. A férfi csendedt intett, nesztelen felállt s kimélt hozzá.

— Mindjárt Kelenföldön vagyunk — mondta a kalauz és zavartan nézegette a férfit. — Tetszik tudni, ez rendkívüli eset, ha Pestre érünk, a pályaudvaron be kell jeleníteni, jegyzőkönyvet vesznek fel, kihallgatják a hőlyeget, talán kórházba kell vinni...

— Ez mind rendben van — szökött a férfi — majd Pesten az állomáson mindez megtörténik és én is ott leszek. Ezt a hőlyeget... ismerem. Majd én viselem gondját.

S visszatért a fülkébe. Összeszedte holmijait. Aztán megállt a bőröndök mellett és magasból nézett le a nőre, aki még mindig mintha eldűlt.

Tehát ilyen... majdnem ilyen a halál. Amely felé ő is elindult. De a halál elébe jött, ide a fülkébe és megmutatta magát. Nem, ez nem lehet véletlen, hogy épp ma történt ez és épp vele. Hogy ezt a nőt épp az ő fülkéjébe hozták.

Valami óriási, földöntúli, csodálatos figyelmeztetés — akarod?

A férfi diergett. Ördög vinné el, persze, nyitvahagyta az ajtót maga mögött.

A vonat most átrobogott a Duna fölött. A férfi a nő fölé hajolt és megérintette a vállát. A nő felijedt, magához tért, felült lassan.

— Mindjárt otthon vagyunk — szökött a férfi.

— Hol? — kérdezte a nő tétován, ijedten.

— Ahol megnyugodhatik. Bízva rám magát. — felelte a férfi és hangja hűvös volt, tárgyilagos, akár egy orvosé. S beburkolta a nőt vastagabbik felöltőjébe.

Aztán a kalauzzal együtt segítették le őt, az irodába. Az ajtóban várta meg, nem volt kíváncsi a hivatalos eljárás részleteire.

— Most első dolog, hogy pihenjen — mondta a nőnek, aki tétován vezetette magát az autógé.

A férfi beültette az autóra, mely már nem volt az övé és elindult vele házába, mely már nem volt az övé.

Gondosan betakarogatta a nő lábát a takaróval, aztán a sarokba húzódott és kinézett az ablakon.

— Két ember — gondolta — két ember, akiknek nincs semmiük, csak a puszta élet. A nő csukott szemmel, tehetetlenül ült a másik sarokban. A férfi elmosolyodott.

— A puszta élet — gondolta és felsóhajtott: — De az is valami.

Alku Burmában

Tikkasztó nap; a monszum elnyomott minden életet bágyasztva. Csak a tolokodó utcai árusokon nem fogott ki a kegyetlen forróság. Jim Appleton megfogadta, hogy egy garas árát se vásárol többet ezektől az indiai piócáktól. Betért egy borbélyműhelybe, Felső-Burmában, Shwebo volt a város neve. Arca hamarosan eltűnt egy vastag szappanhabrétegen. Ekkor lépett be egy rongyos burmai és néhány faragott figurát ajánlott Jimnek megvételre. Ez olyan határozottan rázta a fejét, hogy a szappanhab szerte-freccsent. De a burmai nem tájított.

Hosszabb alkudozás után és hogy végül mégis csak nyugta legyen, Jim tíz rupiát adott neki és szembetette a figurákat. Az árus mélyen meghajolt és eltűnt.

Jim később egy teaház árnyékában ült, elővete zsebéből a figurákat és nézegette őket. Ekkor két burmai közeledett hozzá és nézte őt kíváncsian, Jim odaszólt nekik:

— Hé, mondjátok, mit ér ez a négy figura? Kaptok rizsbort egy-egy pohárral, ha megmondjátok nekem az igazat.

— Uram, — mondta az egyik, — ha valóban megajándékozol bennünket egy-egy pohár rizsborral, akkor meg is fogod tudni az egyedül való igazságot, az igazi igazságot! Jim hozott két pohárral rizsbort. A két burmai egy kortyall mohány nyelte le az italt. Most megszólt a második burmai:

— Uram, ezért a négy hitvány figuráért kétszer annyit ad az, aki négy rupiát dob ki értük!

Jim ráütött öklével az asztalra.

— Tudtam! Az a bitang ezért a szeméért tíz rupiát szedett ki tőlem!

— Uram, még egy pohár rizsbort mind-együnknek! Akkor megöljük azt a csaló kutyát! Felhasítjuk a hasát, levágjuk a fülét!

— Mindezt nem tegyék vele — mondta Jim nevetve — De ha jól elnéspángoljátok azt a csalót, akkor kijár nektek a pohár rizsbort. A két cimbor a kezét dörzsölte; magukba töltötték a második pohár bort és megkérdezték, milyen volt az az árus. Jim leírta.

Elmentek. Ekkor ment oda a kocsmáros. — Uram, kigyómerget vehet arra, hogy megbízást teljesítik. Ha egy burmai egy pohár rizsbort kap és egyúttal megígéri, hogy megöli az ellenségét, akkor ez a kismélet ellenes már meg is halt. Ebben az esetben könyörtelen szótartók!

Amikor Jim tíz nappal ezután visszatért egy vadászkirándulásból újból Shweboba, megint benyitott a borbélyműhelybe. Arcát ellepte sűrűn a szappanhab, amikor beszántott egy rongyokba burkol burmai. Kolduló, siránkozó hangon kínálta neki faragott figurákat megvételre. Jim rögtön ráismert a hangjára. Dühösen fordult az árushoz. De nem hitt a szemének. Az utcai árus borzalmas állapotban volt. Fél karja fel volt kötve, egyik lába be volt kötözve és a bal szemén fekete kötés.

— Hát te hogyan nézel ki, te döggelész?! — kérdezte Jim. Ekkor ismert rá az árus.

— Te vagy az, uram? Néhány nappal ezelőtt négy figurát vásároltál tőlem. Buddha sujtson minden haragjával, ha nem fizettem rá erre a vásárra.

— Az bizonyos, te vak ördög! — mondta Jim nevetve. — De mi lett veled?

— Uram, a tulajdon testvéreim náspángoltak el engem ilyen kegyetlenül.

— És miért?

— Uram, ennek te vagy az oka!

— En? — adta Jim az álmétködöt.

— Úgy bizony! Mert amikor a testvéreim végre abahagyták az ütlegetést, azt mondták, megérdemeltem a verést, mert tíz rupiáért adtam el neked a figurákat, holott ugyenvetelt kellett volna belőled kihoznom.

I. R. Barrer

Isten szegénykéje

A szagos-mise után szétállt a város.
Gruszált a jölet és szabályos
Felvonulást tartottak a szépek.
Selyem és bársony vilódott a napon,
Ékszeres csillogtak hajkoronás nyakon,
Kaecgakt a lányok és ifjú asszonyok,
A férfiak hamis bőkököt dobáltak,
Logika, igazság fejletőre álltak,
A jóvalant urak szörnyen haboláltak.
És ekkor a korszó hirtelen széjjelvált,
Mert álment közölte egy igazi férfi,
Ki az Isten szavát különösen érti.
Betélel nézett és arca mosolygott.
A tavasi nappal összeszóklózott
Sok klastromi imában eszerelt büre.
Mint megszálított kába, ment csak előre.
Durva barna kámsza melegedett testén,
Szép fiatal arcán ott táncolt a napfény,
S ő iholyak szagát érezte a légben.
Füzbarkát látott Krisztusnak kezében,
Virágvasárnapja ragyogott szemében.
S nem jutott eszébe a tavasznak kéje.
Alleluja hittel, boldog mosolygással
Hazafelé ment az Isten szegénykéje.

KÖNNYÜ LÁSZLÓ

Cécile Sorel élete és otthona

IRTA SZENTGYÖRGYI FERENC

Klasszikusok hősnője, aki új életre hívja a színpad nagy halottait. Aki kereste és megtalálta a lelkeket s a lelkek benne és általa élnek és lángolnak tovább. Ez Cécile Sorel, a franciák nagy tragikája, a párizsi Comédie Française színpadának koronázatlan királynője, aki vagy tíz esztendővel ezelőtt még, ha összecsukódott mögötte Molière színházának függönye, ha léleptét a színpadról, az otthonában is a mult atmoszférájában élt — hogy úgy mondjam — magánéletét. Cécile Sorelnek ezt a tíz év előtti párizsi otthonát ismertem, jártam benne.

Szürke ház a Szajna partján, a quai Voltaire-en, amilyen ezer és ezer van Párizsban, évszázados multtal, különös történetekkel. Abban a quai Voltaire-i házban például, amelyben Cécile Sorel akkor lakott, XIV. Lajos államminisztere, Jules Mazarin bíboros élt háromszázegynéhány esztendővel ezelőtt, az első emeleten, ahová pár évszázaddal később bevonult Cécile Sorel francia színésznő.

Hogy milyen volt Cécile Sorel otthona?

A zöld selyemkártyos előszobában XV. Lajos márványba faragott mellszobra fogadta a belépőt. Mellette Molière és Racine.

Az előszobából a két szalon nyílt, aztán a zöld és utána a vörös. Ritkán látott harmónia mind a három szalonban, a szépség, a luxus, az izlés, a gazdagság keveréke. Az aranyozott, selymekkel behúzott bútorok, a Corneille-paraván, a rézkandalló vörös márványtalpán XVI. Lajos nővérének, Adélaide-nek mellszobra, egy életnagyságú hóshehébőrnői akt, aztán aranyozott kínai pamlog, fölülte a falon aranyozott karos gyertyatartók fekete gyertyákkal, brókák, bársonyok, gobelének, muzéális értékű nippel, pálmák. Dél színes virágai és örökzöld növényei. Így, ilyen környezetben csak királyok vagy királyok barátai éltek és régi idők gazdaglelkű szerelmes asszonyai. És talán ezek kultuszának hódolt a quai Voltaire-i ház késői úrnője, amikor még arra is figyelt, hogy a két szalon harmóniáját meg ne szentségtelentesse a vörös libériába bújtatott főkornnyik. A két szalonba királyké, a zöld szalonba tengerzöld, a vörös szalonba pedig lángoló vörösszínű libériában léphetett be az inas. A vörös szalon intim sarkában, ahol a fekete kínai pamlog volt, ott pedig csak ezüsttel zsínórozott fekete egyenruhájú lakáj szolgálhatta föl a — whiskeyt, mint szimbólumot, hogy a tradíciók és a mai élet szerete békességben megférnek egymással. A kettőt össze lehet egyeztetni, meg lehet békíteni. Úgy, ahogyan Cécile Sorel csinálta. Az ebédtőjében és a hálószobájában pedig tovább muzsikált a mult... Az egyik a trianoni palota királyi ebédtőjének kópiaja, a másikban Dubarry asszony ögya és toalett-székénye. A szekrényen az ezüst tárgyak, kristályüvegek a királyi kurtizán toalett-felszereléséhez tartoztak. A hálószoba egyik ajtaja a könyvtárhoz vezetett, másik pedig — közvetlen az ágy mellett — a márványfalú fűrdőszobába. Hóshehébőrnői márvány a fűrdőmedence is, szemben vele egy óriási velencei tükör, amely alatt egy antik szarkofágon dél színes virágai állatok. Az ablakon sárga tejüveg, amely nyáron megszűri a nap izó sugárzóerőit, az ősz szomorú szürkéségből pedig kicsalja a ködfátyol alatt bujdosó fénycsíkokot, összegyűjti, megszinesíti őket s örök derűt, örök mosolyt varázsol a márványfalakra.

Ez volt Cécile Sorel otthonának belső dekorációja.

A szürke ház ablakai és hatalmas balkonja a Szajnára néztek. A tekintet innen ájtult a Royal-hídon és megcsókolta a Louvre mindig csukott ablakait. Ebben a környezetben, ebben a miliőben, e külső és belső dekoráció között élt a francia tragika, hűsége esküdvé a multnak és szeretete a jelent.

Michel Georges-Michel, a párizsi élet utolsó krónikása annakidején, egy kisebbfajta, regénynek is beillő referatívában szokott beszámolni Cécile Sorel egy-egy mozgalmas napjáról, amely akkor kezdődik, amikor a Notre-Dame csonka tornyai fölött átregyog a félkelet nap első sugara, beszöki a quai Voltaire-i szürke ház egyik első emeleti ablakán és addig simogatja, cirógatja a Dubarry-ágyban pihenő asszony nemesvonalú, érdekes arcát, amíg ki nem nyílnak a tengerzöld-színű, szép, nagy szemek. Reggel hét óra csak és Cécile Sorel már fűrdök.

— Az éjszaka azt álmodtam, hogy XIV. Lajossal volt esküvőm. A Louvreban laktunk. Milyen szép volt a Louvre és milyen kár, hogy elvadászt tőle a — Szajna...

Louise, az első szobalány van ilyenkor csak az úrnője mellett. Az első reggeli toalett. Szappan és rizspor, semmi festék. Utána selyempizsamába öltözik Cécile Sorel. Királyi udvarok apródjai viseltek olyan ruhát, mint amilyen Cécile Sorel pizsamája. Hosszú kabát és térdig érő nadrág. Aztán reggeli következik, utána öltözködés, lent a ház előtt már nyugtalanul berreg a hatalmas Renault-kocsi motója.

— Oliver füsszentelt, ma nem viszem magammal.

Oliver — Cécile Sorel japán pincseje.

Az egyik inas két bőrdöndőt visz le az autóhoz és Cécile Sorel fél óra múlva már rohog a Studióba. Mozijövel. Figaró házassága. Sorel asszony dolgozik. Ötször jesti ki magát, ötször csináltatják meg vele újra. Mert más a színpad és más a mozi-studió fénye. Cécile Sorel nem haragszik, nem ideges.

Egy-egy jelenet után egy-egy pohár pezsgő. Délig szakadatlan munka. Amikor az autóra megáll a quai Voltaire-i ház előtt, jent az előszoba, a két szalon, a zöld szalon már tele van várakozókkal. Cécile Sorel úgy szokik be a fűrdőszobába. Első a masszírozás. Közben a tükörnője behozza a postát, az újságokat és a kint várakozók névjegyét.

Egy óra.

A vörös szalon ajtaja ötpercenként nyílik. Újságrók a világot minden tájékról, festők, szobrászok, — híresek és névtelenek, jötköncyűk egyesületek elnökei és elnöknői, kislányok és nagylányok, akik színházat akarnak játszani, fényképeznek, filmrendezőknak vólnak fel vagy két órán át... Aztán gyors ebéd és egy óra múlva már a Comédie Française színpadán van Cécile Sorel. Délutáni előadás. Este hétig. Kilenckor az inasok a szalonokba kalauzolják a vendégeket. Estély. Miniszterek, párizsi nagy lapok direktorai, politikusok, tudósok, írók, amerikai milliárdosok, öreg régi barátok és fiatal szép asszonyok.

Cécile Sorel aranyruhában közzöttük. Mindenki őt nézi, mindenki őt csodálja, mindenki őt hallgatja. Aki először vannak nála, azok látni akarják a dekorációt is, amely között él. Sorel asszony kalauzolja őket. Ma-

gyaráz, mint a guide a múzeumokban. A Dubarry-ágy. Hogy mennyit érhet? Ez, csak es érdeklő az amerikai milliárdosok. — En háromszáz ezer frank-rt vettem, a mai értéke azonban nyolcszáz ezer frank. Éjjel.

A parlamentben éjszakai ülés van. A miniszterek, képviselők, politikusok sietnek. A parlamentben az elnök alig ejti ki az első szavakat, amikor minden szem az elnöki emelvényre szemben lévő páholyra irányul. A páholyban, fekete selymruhában, Cécile Sorel ül.

Éjjel után kettőkor Cécile Sorel búcsúzik. Egy gesztus, egy néma „adieu” a minisztereknek, a képviselőknek. Mint egy királynő, úgy vonul ki a parlament páholyából.

A kísértői, a vendégek invitálják a Montmartre-ra. Szupé, tánc. Nem, erre nem hajlandó Cécile Sorel. Ez már messze esik az ő életétől. Robog haza. Éjszakai fűrdés, aztán a Dubarry-ágy fölött Louise megyújtja a kis kandelabereket.

— Louise, egy könyvet kérek.

— Melyiket?

Cécile Sorel a mult éjszakai álmára gondol és azt mondja:

— A XIV-ik Lajos házasságáról.

Tíz éve ennek. Cécile Sorel ma a Champs Elysées-i sugárúton lakik, modern bérpalotában. A Dubarry-ágyat — úgynevezett vagyonmentő vásáron — eladta. Csöbörtörök között él, közben grófnő is lett, egy francia gróf vette feleségül és egyidőben — pénzt, sok pénzt akar keresni, mindenáron — még a music-hallak brettlínjén is fellépett. Természetesen ott is sikert aratott, de azért végül is csak visszatért örök szerelméhez, a Comédie Française színpadhoz, amelyen a ma kenyérgondokkal küzdő francia polgárok úgy ünneplik, mint egy királynőt. Talán királynő is lehetett volna Cécile Sorel, de hát a Versailles-i palotából, az ő fénykorában már nem górdült ki egyetlen udvari hintó sem...

1 hét = 10 év

Eről Ön is meggyőződhet, Asszonyom, hogy a forradalmat jelentő Vital Crém 1 heti használata 10 évvel fiatalítja meg teintjét. A

Vital

Crém, mely az eredeti «Lever Biological Laboratories» bőrtápláló vitaminját tartalmazza, az arcbőr sejtjeit regenerálja, újra életre kelti.

Ne felejtse el, Asszonyom, hogy a szemalatti ráncok, a száraz, petyhüdt arcbőr nemcsak az idő, hanem a helytelenül megválasztott kozmetikumok eredménye is. A

Vital

Crém már az első használat után az arcbőr szárazságát megszünteti, bársonyosságát, vitalitását visszaadja.

Kapható: gyógyszerárban és jobb drogériákban. Egy nagytégely ára: mely cca 1 hónap időtartamra elegendő, P 590.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Magyarországi vezérképviselet:

VÁROSI GYÓGYSZERTAR
BUDAPEST, VÁCI-UTCA 34.
Vidékre postai szétküldés!

A városka öregkisasszonya

IRTA TÖRÖK SÁNDOR

Egy ártatlannak tetsző tréfával kezdődött az egész... s a messzi kisvároska — ahonnan most az utolsó hírt kapom róla, Hlavathi Rozálkáról — jóformán három nemzedéken keresztül lábujjhegyen járt örökös menyasszonysága körül.

Most, hogy kiköltözött már a patakon túra a dombok alá, most már elmondhatom talán... Nem köt többé messzi s oly kedves városom tapintata, nem köt a fogadalom, melyet senki sem tett senkinek, csak úgy magától kialakult ez a magatartás Hlavathi Rozálka körül, amint becsületes komédiával eldajkálta őt a kis közösség holtáig való nagy gyászában. Ebben a mélyesen csöndes és illedelmes gyászban, mit vőlegényéért viselt, aki sohasem volt.

Persze a történetnek — mint történetnek — az elejét én már csak másodkézből kaphattam. Hiszen gyermek voltam még, amikor ő már régen beburkolózott fájdalomba s apróska lépteivel, száradó kis fejét kegyesen oldalt hajlva, osongatott körülöttem. A Ferencesek-templomából jött kora reggel... vagy a Várat sétálta körül alkonyattal... s csukott ablaka mögött ült néha és nézett ki a Szent János-kútra, amint csobogott, csobogott a víz a kővályuban.

De voltaképpen nem is mondta el senki... nem, nem emlékszem rá, hogy ekkor és ekkor valaki elővett volna azzal, hogy hallottad-e a Hlavathi Rozálka történetét? Nem, a levegőben volt mindez s a beavatottak — a városka lakói — tudták az egészet, egyöntetűen, anélkül, hogy beszélni kellett volna róla, belélegzették.

Így én is felszívtam magamba s tudtam, hogy akkor régen,ők ketten, Hlavathi Rozálka, meg a Pelsőczy bácsiék lánya, Ági, mint vidám fruskák kieszeltek a nagy hecct: apróhírdetést tesznek be egy pesti újságba. Vőlegénykeresőt. S aztán jönnek majd a levelek, hűha, s nagyon nevetni lehet! A Pelsőczy fiú, Géza, Pesten volt már akkor, jogás, majd ő feladja s ő kapja a leveleket és a hazai postával továbbítja a hűgának.

Be is tette Géza az aprót s aztán úgy fordult, hogy a maga szakállára, meg a húga kis cinkosságával is, latolták az eseményeket Hlavathi Rozálkára. Ő írta meg a levelet neki, Géza, ez az egy levél jött a hirdetésre, ez az egyetlen — de micsoda levél! Izzó, lángoló csodálatos levél volt ez... jóformán napokig pirult tőle, még ha egyedül volt, akkor is. Sőt akkor még inkább, s hogy nem válaszolt — hogy tennem!... —, jött rá aztán a második s harmadik is, egyre sürgetőbb, kérőbb, könyörgőbb... hetek teltek és félve és reszkelve, válaszolt mégis.

Nőni, tágulni, dagadni kezdett az ügy... egyszer csak Géza megírta, hogy éppen az ő barátja ez a fiú... ilyen és ilyen ez a fiú s egészen oda van érte... Valami boldos

láz fogta el a hűgát is és csinálták tovább, főzték, keverték, most már nem lehet abbahagyni. Varázslatos, nagy, mindent elsodró szerelem nőtt ki a tréfából, régényes és korhű szerelem s már nem tudták megtenni, hogy széttejjék az egészet. A titkos vőlegény — mert már az volt — egyre jobban és jobban fölött Hlavathi Rozálka körül, élete körülményei kialakultak, körnzevete, rokonsága, napi teendői, minden... végül jövetelét ígérte már... Aztán nem tehetta, mert fegyvergyakorlatra vonult be az ezredéhez... aztán ismét ígérte, jön, igen. Gézával érkezik... aztán az apja beteg lett s nem jöhetett, jaj, nem.

Valami közel két évig így ment ez. Akkor végre is a fiú, Géza — külföldre készült, doktorált már s nekivágott az életnek — rászánta magát, hogy szétszakítja ezt az egészet, elvégre míg a világ, nem lehet csinálni. Levelet írt az apa nevében: meghalt a fiú. Igen, meghalt, hadd omoljon szerte már ez a csasi játék... — meghalt, tüdőgyulladás vitte el, mindent elmondott neki — mesterműnek szánta ezt a levelet —, mindent elmondott az apának, s ő volt, bizony ő volt az utolsó gondolata. Talán jobb is így — írta ez az apa —, hogy sosem látták egymást, tán könnyebb a feleltés... ő nem akarja látni, nem, nem, fia árvánmaradt menyasszonvát — nagyon ég a seb, ne szagassuk —, legven vége már.

S akkor kezdődött voltaképpen. Akkor mondta meg Hlavathi Rozálka otthon a titkot: neki vőlegénye van, immár halott vőlegénye. Beteg lett akkor Hlavathi Rozálka, olyan bánathetőséget kapott, amilyen a régényekben volt akkoriban... s hogy felépült rendre — gyászt öltött. Amit aztán többé le nem vetett soha.

Lassan elmaradtak mellőle övéi: egy öreg nagybácsi élt velük, az még abban az évben hagyta ott őket, s az esztendőik során, az idők rendje szerint, apja, anyja is sorra és egyedül maradt most már.

Akkor költözött az Iskola-utáca, s leült az ablakhoz, szemben a kúttal.

Mije volt s miből élt? Talán semmiből és

semmije nem volt, csak az emlék, a tisztán maradt emlék a fiúról, aki egy rossz tréfából nőtt elé ilyen szépre s okosra és jóra, ilyen makulátlan tiszta férfiúvá, ilyen büvös emlékké. Ha most visszanezék rá szegényre — bár nem tudom, tán boldog volt ő ebben... nagyon boldog is, úgy lehet... —, ha most visszanezék rá, amint a Ferencesek-templomából jön... vagy a Vár alatt el-suhan... vagy az ablakában ül a köszent kúttjával szemben, szinte úgy vélem, ételre s italra se volt szüksége, csak lelkének készleges gyásza éltette vékony kis testét.

S alakult a játék... egyik oldalon Hlavathi Rozálka özvegy kis menyasszony, másik oldalon: a város. Két egy-titkot őriztek ők ketten — Rozálka kisasszony s a város —, az egyik, hogy nem volt ez az ember; s a másik, hogy: milyen volt.

Játékok fölött futottak az évek és évtizedek is már... Géza hazajött régen s már polgármestereségi is viselt otthon, aztán meg is házasodott, meg is kopaszodott, egyszer szinte képviselő is lett: s minden szerdán este elment most már az iskolautcai házba és beszélgettek, vagy hallgattak — róla.

Ezt a burkot most már gyilkosság lett volna áttörni... csak nem hozza nyúlni, nem, nem, ha lehet, inkább növelni s erősíteni, óvni és féltetni, résen állani, nehogy valami galádság rátörjön a Hlavathi Rozálka gyászára s fátylót komisz szelekkel megtépázza.

Hiszen minden kisvárosnak van egy szomorú öregkisasszonya — aki csak ül az ablak mögött, a bánatait őrizgetve és «nem látia sírni senki», ők a város ismerői a befelől hulló könnyek titkainak, amelyek olyan szép elefántesontszínrűre hervasztják az arcot s félrehatítják a száradó kis fejelet — a mienk Hlavathi Rozálka volt, a kedves.

Milyen okosan és szépen, milyen jól, bölcsen és forró gavallériával vállalta s állta a szerepet ez az én drága városom! Elibe álltak s körülfigyelték elszántan és ravaszul, nehogy valaki hozzáérhessen. A városkába helyeztet idegen — tanár, katona, bíró — mögője nem férkőzhetet a titoknak. Az a katona, ha főhadnagyként jött, őrnaggyá kellett hogy öregedjék a Vár alatt s csak akkor tudta meg a titkot: Hlavathi Rozálkának se volt vőlegénye... Nem adták ki csak úgy akárcinek, aki jött, annak előbb meg kellett gyökerezni, kivételközi a «jöttmentség»-ből s beletörni a magunk erkölcsi közé, «idevaló»-nak lenni s akkor kitüntetésképpen tudta meg, hogy mi van Hlavathi Rozálka körül és a város ezzel: befogadta őt. Az idők futottak, mondom, a Pelsőczy-lány — ki hajdan Ági volt — elszármazott a városból, messzire ment férjhez; ha rokonságotogatóba érkezett, némán ölelték át egymást Hlavathi Rozálkával s az érkező aztán kis esipkekendőbe szigogott... Nem mernék esküdni rá, hogy vajjon nem hitte-e ő is egy kicsit már abban az időben a régen volt vőlegényt.

Amithogy lassan-lassan — búcsúzza a Hlavathi Rozálkától —, mintha magam is hinni kezdeném...

A csend zenél...

A csend zenél: e némaság
A végtelenbe olvad.
Titkos beszéd e néma zaj:
Igy csevegnek a holtak.

A csend zenél: hallgat a vágy,
Szunnyad a tündérálmom.
S a nagy zsvajban elveszett
Magamat — megtalálom.

Zsilinszky Margit

Visszavárni valakit ...

IRTA IZSÁK-GYARMATHY LASZLÓ

Ez a tavasz olyan súlylyal közeledik, mint még soha tavasz nem bomlott a világra. Valamennyien úgy hisszük, hogy új életet, új rendet hoz a föld kerületére. Új szín, más szokású és hangulatú világ akar megszületni ezen a tavaszon. Kis porszem, ég és föld között, visszafogott lélegzettel figyelem a nagy harci dráma zaját, amelyben már nincs többé külön színpad és nézőtér: a színtéren vagyunk valamennyien. Figyelek — a homorú, messze ég alatt, egy apró életre ítélek — és várom a reám eső részt. És várom a tavaszt, a tavasz csodáját. En a tavaszt mindig fiatal lánynak képzeltem. Hamvas, langyos estéi olyanok, mint a húszéves lány haja és bőre. Napos délutánon megindul a kis szellő úgy járnak a nyakam körül, mint az emlék: karcsú lánykaria a vállamon. A felhőzött redőnyű ablakon, reggel 9 órakor, úgy lép be hozzám március, mint vidéki diékkoromban a tanár lánya, akivel szerelmek voltak, bekopogott, hogy szökhettünk a meleg mezőre... Mennyit jártam kizöldült patakpartok hosszán, nádasok és fűzések nyers nyárszagában, rezgő üvegfenyű erdőszéleken, oldalamon egy lánnyal, akinek csodálatosakat hazudtam, csak hogy érzelmesebb legyen a sétánk. Oh, csak még le tudnám írni azokat a párbeszédeket! (Nekem, kivételesen, igazán kár megőregednem, mert nemcsak a szépekkel, de a csúnya lányokkal is örökké sétáltam, érezni kívántam a hunyászkodó lelkük s a csúf ifjúságuk felragyogását a piros alkonyi séták váratlan örömeiben.) Az volt a régi tavasz és most itt van ez az új, amely kétváltra teper fõrgeteges tartalmával. Mint zöld lángok, pattannak a rügyek a fákon és bokrokon és a férfiak milliói harcba mennek, befejezni az új világ épületét. Nincs többé «nézőtér», mindenkire szerep vár, egyenlő hófokú lelkeség a jövő felé.

A nők már készüljenek a harc utáni időre! Mikor vissza kell várni megtérő urukat, vagy aki majd a férfiak lesz. Ez az ember, ez a háború utáni férfi úav közeledik a családi ház airta felé, a jószágú kerít úton át, az otthoni szobákban az ernyős lámpa fénykörében ül arcokhoz, mint gyermekorai álomhoz, amelyről valóban kiderült, hogy nem hazugság volt. Ez a férfi — kifáradt, de boldog küldötte a Jövendőnek, — csillagmesszeségből közelit majd az ismerős tárgyakkal terített asztalhoz, ennek a férfinak a lelkében megtörtént az egész világ minden szörnyűsége, amelyekből mégis tisztán hozza haza hitét a családi arcokhoz, a szelid ebédlőasztalhoz. Nem elég kiharcolni a férfinak az új világot, — az igazi, a mélyeséges győzelem azon is múlik, hogyan várják vissza ezeket a férfiakot az otthoni életre?

Kik jutalmazhatják meg méltón a fegyverforgató férfit? A feleségük, a menyasszonyuk, családjuk, kiknek arcképét azok mauguk elé állították kint a iövészárók mélyén, a halál mezején vert gyorsátorban is s arcuk lágy vonalait szívükbe sütve viselték az éjszakai rövid, éber, katonaköpenyes álmok idején is. A férfiak meggyőzhetik a háborút és a nők megnyerhetik a jövőt. Fegyverük az otthon, amelyben úgy benne lüktet szívük meleg dobbanása, mint a régi fallóra megbízható, bizalmas zenéje:

Mindenáron ennek kell történnie, mindenáron ilyennek kell lennie az új jövendőt be rendező magyar lánynak és feleségnek... Mert egyelőre súlyos panaszok vannak. A multkor társaságban panasolta egy anya, milyen nyegle hangnem uralodik a mai szerelmek között. A lány úgy beszél az udvarló fiúval, mint a drótszörű foxijával. «Pofám» — így hívja. Öreg úr mesélte, hogy az egyik belvárosi kávéházból kilépve hallotta, amint a jónévi leánygimnáziumból jövő két szép matrözruháas leány ezzel ugrott be a telefonfülkébe: «Vári, felhívom azt a palit, aki nekem tegnap udvarolt». A társaság másik néni tagja hallotta, amint egy zsúrón az ifjú így vallott a zongorának támaszkodó leánynak: «Nézzé, Katóka, észrevehetted, hogy bukom magára». S állított volt már leánykérés, amelynél a jelölt azzal kezdte, hogy ő «beleesett» már két év óta a kedves mama leányába.

Ezek a kifejezések, a társaságbeli anyák szerint is, sajnos, nemcsak szavak a fiatalok életében. A rosszízű szavak mögött legtöbbször rosszízűek a gondolatok és felzárnyas, könnyelmű a lélek is. Nem nehéz kideríteni, honnan ered mindezt? Volt itt egy század-elsőnegyedi szellem, amely megbontotta szemérmünket, kikerdzie népi méltóságunkat. Ennek most vége, de nyomai ittaradtak: nyegle könyvekben, száihagyományokban, fegyelmezetlen szemérmű társadalmi magatartás örökségében. Az írtóhadjárattal nem szabad elkésni. Az anyák ébredjenek fel friss erővel: vigyázzanak, mit olvas a lányuk, hogyan beszél a lányuk.

Az ő leánykorukbeli, tizenkilencedikszázadbeli, «Poesie» feliratú, selvembekötésű könyveknek van itt most hivatásuk, amelyben ha annyi állt «szeretem magat, kisszonyban» — már nyakia pirult tőle az olvasója. Igen, a nemes elpirulást kell megtanulnia a mai leányoknak.

Varázsoljuk vissza a régi szemérmét, megjósolhatjuk: sokkal izgalmasabb is lesz egyszerre, a fiatalok számára is, a szerelem, nem szólvá arról, hogy mennyivel: szebb. A háborúból diadallal hozatérő férfi oldalára a nemes nőiességben győztes, új magyar nő való.

Színbába?

Ilyen fejfájással
nem mehetek!

Ezért ugyan
ne maradj itthon.
vegyél be
Pyramidont!

Bizony, nem fenékiq toffel!

New-Yorkban történt. A borbélyomnál voltam. Miközben simára borotválta ábrázatom, ennek a tisztes iparnak iratlan illem-kódexé szerint, szellemes csevegéssel óhajított szórakoztatni.

— Tessék elhinni, — sőhajtozott Manhattan úr, newyorki borbély- és fodrászszület tulajdonos, — a mi szakmánk sem olyan már, hogy joggal irgélheltné a többi iparos!... Tessék elképzelni, belép a vendég és helyet foglal... Nézem, nézem, de nem bírom leolvasni az arcáról: van-e elég pénz a zsebében, hogy a jó hajvágás művészetét kellően honorálni tudja...

Ilyen költőien mondta Manhattan mester, aztán elmesélte az alábbi történetet.

A napokban történt, hogy egy elegáns férfi jött be az üzletbe. Dívatos keménykalap volt a fején. Kézenfogva vezetett egy kislfiút.

— Parancsol, uraságod? — kérdeztem.

— Borotválás! — mondta röviden.

Az elegáns urat elsőosztályú kiszolgálásban részesítettük. Amikor kész volt, udvariasan megkérdeztem:

— És a kislfiú? ... Ne nyírjuk le a haját? ...

— Igaza van, mester. Várja le, amíg én egyet-mást bevásárolok.

Aztán elegánsan biccentett a fejével és távozott az üzletből.

Egy óra is elmúlt, a kislfiú hajvágása rég befejeződött, amikor nyugtalanságomban mégis megkérdeztem:

— Kislfiám, hol marad az édesapád?

— Nekem nincs is édesapám.

— Hát az az úr, akivel bejöttél?

És a kislfiú ezt felelte:

— Én nem tudom, hogy ki... Megszóltott az utcán és azt mondta nekem: gyere velem, ha látni akarod, hogyan lehet ingyen borotválkozni...

Zörgő VASZON és fogalom DEAK F. UCCA 19.

A filmcsillagok legdrágább luxusa

Amerikai újságokban sokat olvastunk a filmcsillagok káprázatos ékszeréről. Kepeiket is megbámulhattuk s ha érdekelt, megdughattuk, ki hány ezer dollárt fizetett értük a biztosítóknak.

Am a filmcsillagoknak nem drágakövek a legemesebb fényűzési cikkeik. Hollywood legnagyobb luxusa: anyának lenni. Kékszemű kislánya, feketeszemű kislánya nem kevesebb mint harmincezer dollárjába kerül az átlagfilmszínésznőnek, nem kevesebb mint fél-milliójába a világhírű sztárnak.

Miért? ... Mert egy évre nyugalomba kell vonulnia. A legtöbb filmrabszolga szerződése szigorúan kiköti, hogy házassága után köteles havonta megvizsgáltatni magát egy híres specialistaival s az első „gyanús jele” vissza kell adnia szerepét. A filmgyárak ezen a téren nem ismernek tréfát.

Egyévi gázsiját elveszti hát a színésznő, ami nem baj, ha a film, melynek forgatása közben betoppant a golya, átlagfilm s nem nyújt különösebb „kiugrási lehetőséget” főszereplőjének. De mi történik, ha a film végre megadja szereplőjének azt a „nagy szanszot”, azt a hirtelen feltűnési lehetőséget, melyről valamennyi filmszínész álmodik?

Hollywood statisztikái azt mutatják, hogy az ilyen lehetőség ritka. A legnagyobb szlárók életében se kopogtat többször, mint egyszerű vagy kétszer, hát még a kezdők életében!

Gloria Stuart sokáig egyedülálló megszemélyesítője volt a filmek bakfisainak.

Gloriát a sors olyan alakkal ajándékozta meg, hogy 24 éves korában iskoláslány szerepeket játszott s közben bakfiszajongással csüggött rendezőjén.

Ez a lelkes férfiú csak a filmnek élt. Aki sülldőlyán volt a filmen, az számára csútri volt az életben is.

— Ne üldözz, kislány, — mondta Gloriának, — elcsapnak, ha kiskorúval kezdek ki. — Kiskorúval? — nevette Glória. — Huszonéveses multam. Ha akarja, bemutatom a keresztlevelemet, — de ezt már az anyakönyvvezetőnek mutatta be házasságkötésekor.

Néhány hónap múlva Glória eltűnt a fényképezőgépek lencséi eől. Gyermekeit vár. Boldogan bontotta fel húszezerdolláros szerződését. A filmgyár, melyhez tartozott, sóvárogva várta vissza. Ugyanigy várták a többi gyárak, melyeknek Gloriát időnként kikölcsönözték bakfiszerepekre. Egy hónappal a kis Szilvia születése után ismét a filmfelvévő lámpák fényében állt Glória.

Az igazgatók, a kritikusok, rendező-férje tárgyilagos nézték. A ridegfényű lámpák annál tárgyilagosabban. Az első felvételek után kiderült, hogy Glória nem alkalmas többé kislányszerepekre: telítidom fiatalasszony lett belőle. Négy szerepet kellett visszaadnia, harminckétezer dollárt veszített s ovodába járt a szőke Szilvia, mikor mamája szerepet kapott ismét. Másodrendű szerepet. A nagy bolygók mellett ezután már csak mint segédcsillag szerepelt.

Anyaszerep. Mily szép és biztató dolog, hogy Stuart színésznő esete — és még sok másé — nem vette el a többi filmcsillag kedvét az anyaságtól. Sőt fellélták őket rabszolgaságuk ellen s minél ünnepebbek, minél gazdagabb a színésznő, annál szívesebben teszi kockára karrierjét egy pisze kislány, egy nagyszemű kislány kedvéért.

Norma Shearer élete legnagyobb szerepét, Mária Antónia királyné történetét szaktította felbe második gyermeke miatt.

A filmen szereplő kastélyok, kertek, termek, utcák, kutak tanulmányozására hűsz szakértőt küldött a gyár Párizsba. Fél évet töltöttek ezzel az urak Franciaországban s ugyanennyi időt a ruhatervezők a párizsi múzeumokban. Hollywoodba visszatérve, felépítették a gyár területén a trianoni kastély gipsz-ikertestvért, köréje varázsolták a kertlet. Elkészítették a ruhákat, amelyek antik brokátból szabattak egytől egyig. Beszerezték az ékszereket, melyek közül valódi volt mindaz, amit a főszereplő viselt.

A film — melyben kétezer statisza vett részt — szenzációsan ígérkezett. Nagyobbik felét elkészítették, mikor egy reggel ragyogó arccal állított be a gyár igazgatójához Norma Shearer.

— Nem vállalhatom tovább a királynő szerepét — mondta. — Jobbat kaptam: anyaszerepelt.

Az igazgató kétségbeesett s vele a többi igazgató, rendező, rajzoló, fényképész, hangmérész, finanszírozó.

Mitévők legyenek? Hosszas tanácskozás után elhatározták, hogy — ez egyszer kivételt tesznek: megkérik Normát játszóék addig, „amíg lehet” s ha nem játszhatik tovább, elteszik a filmet, megvárják, amíg visszatér.

Norma Shearer, aki nemcsak filmjein finom, kedves és okos, hanem az életben is az, tudta, mekkora veszteség a gyárra nézve egy rég beharangozott film félrelelése. Önként lemondott hát további fizetéséről, ami a várás időt beleszámítva kerek kétszázézer dollár volt, lévén a művésznő fizetése heti ötezer dollár.

Az örökbefogadott gyerekek városa. Akik nem olyan biztosak tehetségükben, mint a nagy művésznők, de úgy érzik: nem élet az élet gyerek nélkül, azok megalkuszak a sorssal s a nagy árvaházak egyikében választanak maguknak egy gyereket. Először csak „próbaidőre” viszik haza, de a tapasztalat azt mutatja, hogy a próbaidő minden esetben beválik. Egyetlen gyereket se küldtek még vissza az árvaházba új szülei. Valamennyit örökbefogadják. Az Egyesült Államok több részében együttvéve nem adoptálnak annyi gyereket, mint Hollywoodban.

Miriam Hopkins, akit az „Olajváros” című filmből ismerünk, egy newyorki árvaházban pillantotta meg fiát, Mikyit.

— Két és fél éves volt akkor, — mondta Miriam egy interjúban, — s meglátni és megszeretni őt egy pillanat műve volt. Fél órát játszottam vele. Mikor le akartam tenni, sírni kezdett és a nyakamba kapaszkodott. Azonnal magammal vittem s nem tudom, jobban szeretném-e, ha az lenne, amit „saját édes gyerekének” nevez az ember.

A filmek ellenállhatatlan kómikusai, Harold Lloyd két kislánya mellett örökre fogadott egy kislányt is, akivel a kislányok a tengerparton ismerkedtek meg. A kislány árva gyerek volt. Lloydék meghívták Hollywoodba néhány hetes tartózkodásra. A hetekből hónapok lettek. A kislány végkép Lloydéknál maradt.

Valamennyi közül legmeghatóbb a szőke Carol Anne-é, akit Wallace Beery, a filmek acélüklő Gonosz Pistája a vonaton fedezett fel. Egy rokona é a legközelebbi árvaházba szállította a kislányt, kinek szülei nemrég haltak meg influenzában.

— Boldog, szép, fiatal emberek voltak, — mesélte a rokon, miközben Carol Anne úgy máskálta az óriás Beeryn, mint mokus a tölgyfán, — szerelemből házasodtak össze,

alig várták ezt a kislányt. Ma egyéves szegényke, negyedéves vezette el a szüleit akik majdnem olyan szegények voltak, amilyen boldogok. Sajnos, én is szegény vagyok; ha nem lennék az, magammal tartanám ezt az édes gyereket.

— En nem vagyok szegény és szívesen magamhoz veszem a kislányt, — felelte a filmcsillag. — A nevem Wallace Beery.

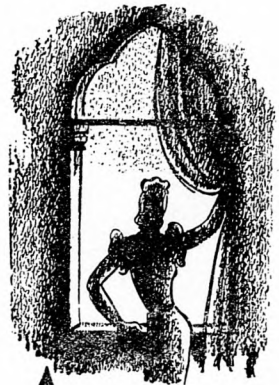
Azt várta, — joggal, — hogy az asszony felkiált örömeiben a híres név hallatára. De nemcsak hogy nem kiáltott, arcizma se rezent. Kiderült, hogy sohase hallotta Beery nevét. Mentánai hegyek között lakik. Nem volt még moziban. Carol Anne annál intímebben látszott ismerni Beeryt. Két kövér kezével hajába kapaszkodva, vállára lendítette magát s onnan nem lávozott többé.

Ma hatéves. Valahányszor Beery interjú ad újságíróknak, behívja Carol Annet.

— Ha fényképezni akar, vele fényképezzen, — mondja az újságíróknak, — de ki ne merje írni, hogy fogadott gyereket! Legsajátabb kislányomnak tekintem Carol Anne Beeryt s azt találok, hasonló is rám. Igaz, Carol!

— Igaz, — feleli a tündérszép kislány s forró szeretettel néz a csúf óriásra.

Bácsai Magda

A napi munka megkezdése előtt
EGY-KÉT CSÉSZE
OVOMALTINE

megadja a szervezetnek a mai idők fokozott munkatempójához szükséges energiát.

Az OVOMALTINE-t fogyasztó dolgozó ember a napi munka elvégzése után sem érzi magát annyira fáradtnak, hogy a megérdemelt szórakozást ne élvezze.

Az OVOMALTINE könnyen emészthető, gyorsan felszívódik és kis térfogatban tartalmazza a szellemi és testi munkához annyira fontos erőforrást: az életfontosságú

tápanyagokat

OVOMALTINE HATÁS
CSAK OVOMALTINE-TŐL VÁRHATÓ!

DIVAT

DEÉSY MÁRIA

HIDVÉGHY VALÉRIA

NAGY DIVATSZALON
IV., VÁROSHÁZ-UTCA 10 MODELLJEI

Zöld, nehéz gyűrött se-
lyem apró virágmintás,
bőven ráncolt szoknyás
ruha és barna-drap-bé-
szin összeállítású an-
góra szövötruha

Falványzöld, main
kötély ruhájú, egy-
kockájú, fekete, fehér
szalaggal díszített,
fekete felsőről szel,
szalaggal díszített,
szalaggal díszített

Kétgombos, koc-
kázott drapp
kosztümkabát
egyszínű barna
szoknyával

Szürke gyapjúszövetköpeny, gallér- és fazon nélkül, bőrdíszítéssel zsebekkel

Kávébarna színű, végiggombos szövetruha, a csípőkön lágyan húzott fordoszerű részekkel, zöld antilopóvval

ZSUBORY
NELLY JULIA
SZALON
IV. BÉCSI-UTCA 5
MODELLJEI

Sötétkék gyapjúszorzsott lerakott szoknyájú ruha, két sor fémgombbal ujján és szoknya alján fehér többsoros tűzéssel és fehér pikégallérral

Homokszínű burberry kosztüm katonazsebekkel, beállított övvel

Drapp szövetség, királykék, kockaformájú gombokkal és kékantlopóval

Aranyhárga Jersey ruha, barna-arany, kerek gombokkal, nyílt húzott szoknyarészel

SZEGŐ MÁRTA
"STAR" DIVATSZALON
 IV. RÉGIPOSTA-UTCA 19
MODELLJEI

Mustárszínű blúz, barna szoknya, zsinórűzéses zsebekkel, puha széles zőld antlopóval

Mohazöld Jersey ruha, nagy rátűzött zsebekkel, téglaszínű övvel és broszetűvel

Sötétkék kaszmir ruha, fehér pikédíszítéssel, fém övvel

— Ohaja parancs, — állította a fiatal ember. — Ami már most a végszóra történt megjelenését illeti, éppen indultam elfele. Időm letelt. Es azt, hogy »végszó«, azért mondom, mert éppen a színpapot tanulmányoztam.

— Miféle színpapot? — Éva kissé felvonta szemöldökét.

— Ezt itt ni, — és Ádám János fölvetve a Magyar Thália rózsaszínű színpapját és átnyújtotta Evának.

A leány nem vette el, csak éppen nézte; kissé meghökkenve. Szeme végigsuhant a társulat névjegyzékén, azután fellelegzett.

— Most már értem.

— Amíg várakoztam önre, — folytatta a fiatal ember és igyekezett hatni új ismerősére — arra gondoltam, hogy elmelegünk együtt és megvacsorazunk. Kettesben mégis csak kellemesebb. Az ember, amikor ráér és egyedül étkezik, utának érzi magát. De mi ketten elbeszélgetünk és akkor rákerül még a sor az öreg kínaira is.

— Az öreg kínaira? — Éva úgy tett, mintha már nem emlékeznék. — Mit akar ezzel?... Oh, tudom. Jó, nem bánom, de mindegyikünk maga fizeti a vacsoráját. — En is pontosan így képzelem el, — mosolygott Ádám János. — Ambár önnek mégis csak megvan rá minden oka, hogy vendégül lásson, mert hiszen én húzтам ki a vízből.

— Csak nem akarja velem elhitetni, hogy megmentette az életemet! — nézett rá a leány elutasítón.

— Esem ágában sincsen. Csak azt tudom, hogy a tó ott azon a helyen legalább tíz méter mély. Ön viszont egy méter hatvanöt, egy méter hetven magas.

— Ha mindenáron talpraesett válaszokban akarja magát gyakorolni, azt se bánom. Rendben van, szívesen látom vacsorára.

— Hát akkor menjünk, mert nekem még egyéb terveim is vannak önnel ma este.

— Igazán? — Éva megjárzott érdeklődéssel nézett a fiatalemberre. — Ezt nem szívesen hallom, mert, amint már kétszer is említettem, én most vakációzom.

— En is azt szeretném, ha minél kellemesebben töltené el ezt a jól megérdemelt nyári szünetet. De most menjünk, mert az idő múlik!

Ez a kis beszélgetés feltűnés nélkül pergett le a szálló igénytelen csarnokában. Amikor ők ketten kimentek az ajtón, a helyiség visszásülydött unalmas szürkéségébe. Csak az egyik asztalon virított reményteljesen a Magyar Thália rózsaszínű színpapja.

Holott ezután már senki sem érdeklődött iránta.

7.

Benn ültek a telt nézőtérén. A direktor nem hiába hívta segítségül a mindenképpen nagyérdemű közönség érdeklődését: aki csak tehetett, megjelent, hogy élvezzen egy kedves, ötletes darabot jó előadásban. Kerék Ádám János váltott két jegyet a harmadik sorban. Éva mondta, hogy nem jó az első sorban ülni. Mindig ajánlatos egy kis távolságot tartani művész és közönség között.

Elénk nyüzsgés, beszéd, terefere a néző-

téren. Megjelent a városka színe-java. A terem bejáratában, fekete öltözetében, egy kopott, sovány, ráncosképu, élénk szemű öregúr dörzsölte csontos kezét elégedetten: a szingigazgató. Hosszú fehér haja hátrafésülve úgy hatott, mint egy paróka. Keskeny ajkai körül elégedett mosoly. Régi színész, békebeli, aki nem röstel igazán lelkesedni. Figyelt a közönséget, a jegyszédőket, hogyan helyezik el a nézőket. Ha kell, odasiet, ahol egy kis bonyodalom mutatkozik és eligazítja személyesen, nyájasan. Majd az órájára néz és hátrásiet a színpadra.

Gonggjelzés. A nézőtér lassan elsötétült. A közönség még egy kicsit suttag, halkan nevetgél. Két elkésett igyekszik a helyére. Mozgólódás. Morgás. Újabb gonggjelzés. A függöny kettenyilik és kezdődik az előadás.

A színpad ügyesen megfestett díszleteivel, beleillő bútorával jó kepet ad. Megszólalnak a szereplők. Szépén, tisztán, jól beszélnek. Járnak-kelnek, mozognak. Mingyárt meg lehet érezni, hogy ügyesek, tudják a szerepeiket és azt is, hogyan kell megjátszani. A közönség hamarosan jól érzi magát. Az első mulatságos megjegyzésre megértő nevetés, tovasuhanó taps. A hangulat egyre jobb. Minden új belépő új érdeklődést kelt. A nézőtér a színpad varázsának hatása alatt áll.

— Nost, mit szól hozzá? — kérdi halk-kon szomszédnőjét Ádám János. — Ügyesek, kedvesek, igaz?

— Megle, hogy milyen jó az előadás, — feleli halkan Éva. — Tehetségesek. — És hogy tetszik önnek az a leány, aki Major Mária szerepét játssza?

— Hát... nem rossz... De tudja, azt hiszem, hogy szegénykének valami baja van.

— Baja? Mi baja lehet? Vigan jár-kel és egyszerűen, közvetlenül beszél.

— Ugyan! Nem látja, hogy szegényke, már csak nagy kinnal mondja a szerepét! Egyre gyöngébb a beszéde. Néha meginttorodik. A legnagyobb erőfeszítéssel tartja talpon magát. Amikor csak teheti, leül. A festék alatt sápadozik.

— De hiszen ez játék, így adja a szerepét, — mondta a fiatalember. — Perze, nem olyan, amilyen az ön barátnője, Major Mária, de azért nekem tetszik. Igaz, hogy Major Mária nem láttam még...

— Ah, maga ezt nem érti. Ennek a nőnek valami baja van. Beteg. Csak már lement volna az első felvonás. Nem látja, kiveri a verejték! — suttagta igaztoltan Éva.

A hátuk mögött ülő rájuk piszegett. A színpadon az egyik színész élesen lenézett a sötét nézőtérre. A színen a színészek egyre gyorsabban beszéltek. Igyekeztek leplezni társnőjük remegő járását, székét toltak alája, amikor szegény a végső jelenet során hirtelen meginttorodott. Gyors iramban pergett le az utolsó jelenet. A szellemes mondásokat is elhadarták, nem várták ki a hatást.

A nézőtér elkezdett nyugtalanodni. Az emberek egymástól kérdeztek, hogy mi történik a szemük láttára a színpadon. A negyedik sor szélén ülő úr idegesen fészkelődött és amint a függöny összcsepszapódott, felugrott és kislépett. Ez a színházi orvos volt.

Felzúgott a taps. Hiába, csak nem jöttek elő a szereplők. A nézőtérben kiabáltak a főszereplők neveit. Taps és vívám

kiáltozás. Végre a függöny közepe szétnyílt és kisurrant rajta a sovány, kopott, fehérhajú öregúr, sápadtan, igaztoltan, reszketve. Összette két csontos kezét és mintha így kérné a közönséget, hogy hallgassa meg szeretettel.

A nézőtér megértette ezt a mozdulatot. Néhány erőteljes piszegetés, »Csend legyen!« »Halljuk, halljuk!« — azután néma csend. Éreztek, hogy baj van. Elkomolyodtak. A direktor nyelt egyet, vékony ajka remegett. Beszélni próbált, de hang nem jött ki a torkán. Gyöngye mozdulattal a torkához kapott. A nézőtérben halálós csend. Végre megszólalt, hangja bágyadt, erőtlen. Szinte sir, amikor mondja:

— Igen tisztelt négyeim és uraim! Szépen kérem szíves elnevezésüket... Váratlanul történt... Kitiűnő társunk, Parti Jolán, aki a főszerepet adja, Violát, rosszul lett... nagyon beteg... Az orvos már nála van és azt mondja, hogy a baj komoly... A művész nő ma este már nem játszhatik tovább... Bocssánnak meg, ilyen tisztelt hölgyeim és uraim, hogy elrontottuk az önök estéjét... Igazán nem tehetünk róla... Szegény Jolán nagy önfeláldozással játszotta végig a felvonást... Amint lehet, talán már holnap este, újra adhatjuk ezt a darabot... vagy Parti Jolánnal, vagy egy megfelelő helyettesével... kívánatra a jegy árát pénztárunk visszafizeti... aki megtartja... a jegye holnap is érvényes...

Fáradtan meghajolt és tehetetlenül állt egybekulesolt kézzel a sugólyok előtt. A közönség még egy pillanattal néma volt. Aztán felcsodott derm-dségéből és a nézők kezdtek megvitatni, mi most a tennivaló.

— Van egy ötletem! — szólt Ádám János hirtelen a szomszédnőjéhez.

— Igazán? — huncutkodott Éva.

— Ön valószínűleg betűve tudja az egész darabot, hiszen látta éppen eleget. Nézze ezt a boldogtalan igazgatót! Menjünk fel hozzá a színpadra. En őnt bemutatom neki. Azt fogom mondani, hogy én Major Mária, a híres színésznő, aki történetesen itt van és szívesen kiségití bajából a társulatot. Most ön lesz az életmentő. Derék, jó társulat, megérdemli, hogy kiségitjük.

— Ön könnyen beszél! Hiszen én nem vagyok színésznő! — szabadkozott Éva.

— Minden ember színész! — állította Ádám János. — Ha történetesen egy színésznőnk dől volna ki, én bizony vállaltam volna a szerepét, hogy kiségitsem őket. Mi történhetik? Legfeljebb megbukunk, de az estét megmentettük. No, jöjjön!

És már vitte is magával a leányt. Éva hiába mondta félig bosszúsán, félig nevetve:

— Ezért kár volt engem kimenteni a vízből! Milyen erőszakos ember!

8.

Kerék Ádám János megint elmeben volt. Amint felért a színpadra, utasította az első színészt, aki eléje került:

— Szóljon az igazgató úrnak, hogy jöjjön ide egy pillanatra!

Ez parancs és a színész, a szomorú eset hatása alatt, gondolkodás nélkül engedelmesskedett.

A következő percben az igazgató állt előttük; élettelen szemmel nézett rájuk. Ádám János határozott hangon beszélt:

(Folyt. kör.)

Istenem, milyen jó ledobni a téli bundát, a nagykabátot, lerakni a hócsizmát, a kucsmát, a kapucnit, mindazt, ami nehézzé teszi a mozgást és aminek a viselése végeredményben járassza az embert. Dehát mit csinálnánk télen enélkül a sok jó meleg ruhadarab nélkül. Tavasszal megfátalodnak a nők. Nincsen olyan reménytelen, besavanyodott, epés nőszemély, aki tavasszal ne akarna egy kicsit megint tizenhatéves lenni. És nincsen olyan nő, aki tavasszal, ha csak órákra is, de el ne hinné magáról, hogy ő megint tizenhatéves. Ezt az újra induló tizenhat évet, a reprivt a fatalságból izlésesen kell megrendezni és elviselhetővé tenni. A napugár, a levegő, a jó ruha életkedvet jelent. Ez a legjobb kozmetika. Tehát tavasszal könnyen lehet minden negyvenéves asszony ha nem is tizenhat, de huszonhatéves. Mindenesetre egyezzünk ki a harminckettőnél.

A TAVASZI RUHÁKHOZ SOK ÖTLET és sok izlés kell. Nem elég az, tetőtől-talpig szép búzavirágkébbe, vagy ezüstsziürkébe bujni. Pláne, ha az illető hölgynek se a hajához, se a bőréhez nem megy az a bizonyos vaktába kiválasztott, éppen divatos tavaszi szín. Szerencsére, elég nagy a választék. Az idei tavaszi színek az örökös sötétkéék és ezüstsziürkén kívül, amint már említettük, a zöld és ennek hamvas változatai. Márpedig vagy kék, vagy zöld, vagy szürke, de valamelyik csak jól áll.

A piros, mint minden tavasszal, ismét feltűnik. Erre aztán nagyon kell vigyázni, mert a piros csak igazán a fiataloknak előnyös és azoknak is csak akkor, ha módjával élnek vele. Rettenetes az örökösén ugyanaz a piros kabát.

A KÜLÖNÁLLÓ KOSZTÜMKABÁT nagyon divatos. Ez azért is praktikus, mert egyetlenegy jól megválasztott kiskabáthoz két-három ruhát, szoknyát lehet viselni, különböző blúzokkal és pulloverekkel. Ez már aztán a viselőjén múlik, hogyan tudja összerendelni. Az első oldalon van egy ilyen kis kosztümkabát, világos kockás szövettel, amellyel ha nincs valakinek pénze egész kosztümrre, a tavaszi új kosztümkérdést el lehet intézni.

Például egy drapp-barnakockás kabáthoz zöldet, barnát, kéket lehet viselni. Egy szürke-feketekockáshoz mustárszínűt, kéket, pirosat, természetesen feketét. Ezt nem lehet pontosan előírni. A színeknek a harmóniája csak az eleven összeállításban juthat igazán érvényre. Feltűnt az első imprimé is. Fialatos virágos ruha, rendkívül jó a szabása. Ezt külön meg kell figyelni, mert ez a vonal darázsderekat csinál még annak is, akinek nincs. Mellette a háromszínű blúzsal ellátott ruha, az átalakítások öröme. Egy jó szoknyához érdemes egy ilyen háromszínű blúzt csináltatni.

HOLLYWOODI FILMSZTÁROKNAK a ruhájára emlékeztet a kockás tajtából készült szoknya, amihez fekete taft, vagy fekete bársonyblúzt visel a dáma, viszont annyira finom

és nem feltűnő, hogy tiszta szívből ajánlani tudom annak, aki egy téli-tavaszi-nyári estélyi ruhát akar csináltatni. A jó a dologban az, hogy ugyanehhez a szoknyához nyáron fodros és könnyű csipkeblúzt, vagy bőnyjasztranszparent is lehet viselni.

SOK JÓ ÉS HASZNÁLHATÓ RUHA van ezek között a képeink között. Igazán mind-egyik olyan, hogy csak választani kell tudni! A megunkhatatlan sötétkéék rakottsziürkés ruháknak egy új válfaja, amelyek a szoknya szegélyét majdnem térdig fehér selyemmel kell kisteppelni. Egészen újszerű ez a tüzés, rendkívül díszíti a ruhát. Mulatságos ötlet azon a végiggombolt fahéjbarna, kékrókaszínű, vagy középkék selymruhán a derékon a fodor. Ez a legravaszabb idej ruhaölet. Karszű derékú és széles csipőjű hölgyek részére való. Mert a derék karszűségét kiemeli, viszont mindenki azt hiszi, hogy... hm... a fodor az, ami nagy. A többi milyen kicsi... Már elnékedtem az égnek álló zsebekről. Most több példányban ismét találkozunk velük. Kiténő az az égnek álló zsebű kisangol, amelyen még gombok is díszítik a zsebeket és nagyon szép az a nagyzsebes jersey. Mind a kettőt meg lehet úgy csináltatni, hogy nagyon elegáns ruha legyen. Az anyag finomságától, a szín megválasztásától függ minden.

MEGVALLOM: A KEDVENCSEM az a barna szoknya, amelyhez mustárszínű blúzt visel a bemutató kasszony. Ez, ha akarom kabát-szerű, ha akarom ruhaszerű, mindenesetre tavasszal kabát nélkül is lehet az utcán viselni egy jó angol kalappal. Aki nem szereti a barna- és mustárszínű összeállítást, az kétszínű kékből, vagy kétszínű szürkéből is megcsináltathatja.

A legdivatosabb ruhaanyag a kasmír. Gyönyörű és méregdrága. Napoleon korában lett divatos ez az anyag. Egy-egy kasmír sálért kincseket adtak. Napoleon a feleségének, Josephinenek a háborúból tucatszámra küldte haza a kasmír sálakat. Tehát a kasmír háborús anyag. Simulós, omlós, hálás viselet. És az a sötétkéék kis ruha igazán kedves.

IGY IS LEHET

Igy is lehet szeretni, ahogy a férfiak:
A tartozik-rovatba a semmit írni csak.
A követel-rovatba felelni ezirvel,
Neki szeretet, jóság, gyöngélség menni kell!

Ugy is lehet szeretni, ahogy a nő szeret:
Szeretted elébe napfényt a lelke vet,
Rossz szót is oly szelíden és csendesén fogad
S egy jó szóért eserebe ő nyomban szívet ad.

K. Tóth Lenke

A nőket érintő problémákat két kategóriába lehet sorolni. Az egyikbe tartoznak azok, amelyeket a nők bizalmas barátjaikkal tárgyalnak meg, míg a másikba tartozó problémákat a nők senkivel sem közlik, mert önmaguk igyekeznek megoldani azokat. Ez utóbbiak közé sorozhatjuk minden nő örök vágyalmát, szépsége megszerzésének, vagy megőrzésének állandó problémáját is. Nem lényegtelen és nem is elhanyagolható ez a kérdés, amely különösen a száraz arcbrő nőknél okoz állandó és komoly gondot. Minden nő tudja, hogy egy száraz arcbrő lehet nagyon szép ma, de a jövőre nézve éppen a bőr szárazsága jelenti a legnagyobb veszedelemet!

Az utóbbi időben az érdeklődés középpontjába került egy új krém, amelynek eredményei a száraz arcbrő nőknél minden várakozást messze felülmúlták. Mindenekelőtt a krém hatásának meglepő gyorsaságát kell megemlíteni, mert míg nagyon sok esetben a legkisebb eredmény eléréséig is hetek, sőt hosszú hónapok mulnak el, az új krém hatása már

az első nap

érezhető volt. A száraz, érzékeny bőr megnyugodott, a fájó érzés megszűnt és észrevehetően enyhült a bőr kellemetlen húzódása is;

a harmadik nap

a krém hatásának már külső jelei is mutatkoztak; eltűnt az arcról a száraz bőr jellegzetes farradsága és az arcbrő frissbbs és üdőbb benyomást keltett. A bőr húzódása pedig, még a legmakacsabb esetekben is teljesen megszűnt,

egy hét múlva

pedig bekövetkezett az, amire a száraz a bőrű nők csak a legreményesebb álmaik mertek gondolni! Megszűnt teljesen a szárazsága, kisimultak az arcon azok a rárdések és időelőtti szarkalábak, amelyek a bőr szárazsága idézett elő és az új visszanyerte a maga kellemes üdösség és természetes rugalmasságát. Minden a mára lehetővé vált tehát az a jóápolgalmas és üde arcbrő, amelyet eddig nehezen és fájón nélkülözött és amely vonzóvá tesz minden nőt.

Ez az új krém Asszonyom, a Hormocith Ne kísérlezzék tehát, a tét nagy, hiszen Ön is Hormocith B. krém, álmai megvalósulását, a tartós szépség sikert s ezáltal a tartós fiataloságot Önnek! Ára 4 pengő, a takarékos használatra. Beszerezhető szaküzletekben. A Hormocith B. krém hatása nemcsak meglepően jó, hanem páratlanul gyors is. Magyarországi főraktár: Dr. Blüzt drogeria, Budapest, Vilmos császár-út 23/a.

Az őslakók élete Borneóban

ÍRTA JUHÁSZ VILMOS

Borneo, a hatalmas sziget, amelyet a japánok most meghódítottak, külsőleg a legnagyobb ellentétet földje, A partok mentén fekete olajfűrőtoronyok és ezüstfehér petróleumtárolók sorakoznak, de néhány kilométernyire a modern kikötőktől és repülőtérrel töltött óserdőben fejedelmek-hordák lopakodnak. Lényegében Borneo, néhány kikötőváros kivételével, majdnem érintetlen a fehér civilizáció áldásaitól és csapásaitól. A bennszülött törzsek műveltségi színvonala nem egységes, — de életformájuk nagyjában mégis csak közös — és közös alapjában a nők élete, az asszonyok sorsa a szigeten. A nő a legjobban ragaszkodik az ősi hagyományokhoz, a szerelm, a házasság, a családi élet mindenkor legszilárdabb bástyája az idegen újítások elleni őstörvény védekezésnek.

Ahol a lány az udvarló. A maláj férfi, az egészen primitív törzsek fiát, éppúgy, mint a nagyvárosban élő bennszülöttet, jellemzi valami sajátosság zárkózottság, félénkség, tartózkodás és eltávolodottság. Egyetlen népes család fia sem oldódik fel olyan nehezen, mint a maláj. Ennek a fűlségességéből az ősi szigetvilág hírdet, borzalmas néphetétség, az *ámokfutás*, amikor a megsértett lelkű emberből az elfojtott szenvedély rettentelen tömegmészárlásban tör utat. A maláj fiatalember nem mer a lányhoz közeledni. A kezdeményezés, ugyszólván, mindig a lánytól indul ki. A legtöbb borneói törzsnél a lány udvarol a fiatalembernek. Ismételtlen igyekezik apró jelekkel felhívni a fiú figyelmét. Némely törzsnél a lány bizonyos jelek állandó ismétlésével, ajándékok sorozatos küldésével egyenesen kényszerítheti a fiatalembert arra, hogy megkérje a kezét.

Ezek közül a jelek közül a leggyakoribb a betellevél felajánlása. A mézsel bekent betellevél rágása a malájnak nagy szenvedélye. Az elterjedése még sokkal általánosabb, mint nálunk a dohányzásé. Hatéves gyerekányok éppúgy hódolnak ennek a szenvedélynek, mint hetvenes öregasszonyok. A közeledés biztos jele, ha a lány betellevelt nyújt a fiúnak. Ha ezt többször megismétli és nem talál visszautasításra, akkor ez már a benső kapcsolat jele és jegyességnek számít.

Koponyatánc. Sokkal különösebb és féltelmesebb a párválasztás módja és szimbóluma Borneó legbarbarságú népeinél, a dayakoknál. A dayak síhedér csak akkor megy férfiszámba, ha már legalább egy ellenséges koponyát zsákmányolt. Elsősorban természetesen a háború és a verébussz szolgáltatta alkalmat a koponyavadászatra. De ha ezek az alkalmak hiányoznak, akkor a dayahorda férfiai, avagy harcosok és újoncok, valóságos koponyavadász-expedíciókat szerveznek, megrohannak a szomszédos törzsek területét, meglohadnak a lepusztított koponyákat. Hítlük szerint a zsákmányolt koponyával a megölt ember életérőjét a tulajdonosába mennek át. A dayak lány csak akkor közeledhet egy fiatalemberhez, ha az már letette az avatási próbatételét, az ellenséges koponyával tér haza. A koponyavadászok ünnepléses mezbuzatásnak a lány a kiválasztott fiú nyújt elkeri, a kezébe veszi és ünnepléses, mágiikus táncot lejt vele. Ez a tánc a jele, hogy őt most már földönkívüli kapcsolatok a koponya birtokosához, a férfinek fűlkát a lányok bírják át, hogy a férfinek részt egy fejedelmek-expedícióban a zsákmánytérjenek haza. A leggyakoribb harcias kanyar-törzsnél a férfiaság próbatétel annyiban erősebb, hogy az újoncnak nem kell megölnie a koponya eredeti tulajdonosát, hanem az ünnepléses avatási szertartáson kardot adnak a kezébe és ezzel le kell sutánia egy koponyára. Ezzel bebizonyított, hogy legyőzte és a saját szolgálatába kényszerítette a koponyában rejtőző erőket. Lényegesen enyhébb a férfiaság próbatétele az észak-borneói iban-törzsnél. A fiatalember akkor számít férfinak, akkor szabad hozzá egy lányhoz közelednie, ha először jár szótlanít a törzs egybegyűlt férfi és nőtagjai előtt. Ha a jelenlevő lányok egyike tréfas, gúnyos eljárat tesz a férfi táncára, mégpedig többnyire rögtönzött versben és a férfi erre hasonlóképpen tréfasan rimben felel, ez a közeledésnek, az elfogadásnak a jele.

Szerelmek nyelve. A maláj törzsek szokásai sokkal gazdagabbak, mint az európai néké. Az élet legkülönbözőbb alkalmaira egészen külön nyelvek van, amely nemcsak különleges szavakkal, hanem sajátos nyelvi fordulatokkal áll. A hadbavonuló harcosok önálló katonai nyelven érintkeznek egymással. Van egy külön orchidea-nyelv, amelyet csak az orchidea-vadászok ismernek, akik ezt a drága elősködő növényt a holland és angol kereskedők számára gyűjtik. Bizonyos vallási ünnepek szertartásait külön ceremonális nyelven végzik. A szerelmeknek, a jegyeseknek is egészen külön nyelvek van. Ennek a nyelvnek a lányok az ismerői, ők öröklők nemzedékről nemzedékre és ők tanítják meg rá választottjukat. Érdekes, hogy a magasabb műveltségű törzseknel ez a szerelmi nyelv tényleg legközelebb áll az irodalmi nyelvhez, amelyen a malájai gyönyörű elbeszélései, dalai, hősmondái, állattmeséi formát öltenek.

Gongot, munkát, vagy gyermeket? A nő szemeli ki a férfit, de a férfinak kell megváltania, megvásárolnia a lányt a szüleitől. A maláj népek társadalmában a nő nem másodrendű, alárendelt személy, mint a keletázsai népeknél, hanem bizonyos fokig megelőzi a férfit. Ennek oka az ugynevezett matriarchátus, az anyajogi társadalmi rend, amely a nőnek a férfit szemben elsőbbséget biztosít a társadalmi, a gazdasági és a vallási életben. Ennek az anyajogi berendezkedésnek nyomai még mindig többé-kevésbé felismerhetők a borneói törzsek életében. A gyermekek szüleitől nem fiágon, hanem nőágon örökölnek, a fő örökös rendszerint a legifjabb lány. A nő tehát nagy érték és a férfinak komoly árat kell érte fizetnie. A kérő többnyire megállított nennyisítő bronzból készült gonggal fizet mátkájá szüleinek. Ezt nem azért tesz, mintha apósának egy, vagy több tucat gongra multhatatlanul szüksége volna, hanem a gong a délázsiai világban pénzérték, a vagyon és a társadalmi hovatartozás értékmérője. A dagdagok tőkétjük gongokba fektetik, mert ezeknek az értékét nem fenyegetik árhullámzások. A gongokon kívül kőedényekkel, porcellánvázákkal és bronz hajdíszokkal váltják meg a menyaszonny.

A legtöbb fiatal férfi azonban nem tud feleséget venni ilyen drága tárgyakon, mert többnyire még semmije sincsen. Ebben az esetben munkájával fizet. Felesége családijában leszolgálja a mátká árát. Szolgálatának csak akkor szakad vége, csak akkor kezdhet önálló otthon alapításához, ha hiteltársa árát megfizsgálta. Végül egy harmadik módja is van a feleség megváltásának; ha az asszonynak gyermekei születnek, az egyik gyermeket átengedik a nő szüleinek, ehhez többé az apának és az anyának semmi köze, teljesen a nagyszülők tulajdona. Gyakran előfordul, hogy az após a vőt adoptálja és akkor a férfi egész családjával, gyermekeivel örökölő-gadójá törzsnél, nemzetségének tagja lesz. Ha tisztázták a mátká árát, amelyet finoman jegyajándéknak is nevezhetünk, sor kerülhet a házassági szertartásra. A ceremónia lényege többnyire a völégény és a menyasszony együttes étkezése és közös betel rágása. A nász-lakoma fogásaitól a legjobb falatokat a papnő a törzs ősanijának ajánlja fel, és ezzel a házasság mintegy természetfeletti szentesítésben részesül. A házassági közösséget azaz is kifejezik, hogy a menyasszony és völégény kezét fonállal egymáshoz kötik és ruhájukat összevarrják. A szertartás végén a fiatal párra kendőt, szarongot terítenek.

Asszonyi kétség. A fiatal lányok alig hordanak ékszert, vagy cicomát, egész ruházatuk többnyire a szoknya. Annál több értékű különöbözletti meg az asszonyokat. Felső testükön kendőt vetnek át, rendkívül festői módon. Az ibanok asszonyaik felső testét furcsa, kosárszerű merev alkotmányba dugják. Az asszonyok sokszoros kar-, láb- és nyakpercek hordanak. Némely törzsnél ezek a nyakpercek az egész nyakat beborító merev hengert alkotnak, úgy, hogy a szerencsétlen fiatalasszony feje valóságos kalodába van szorítva. A borneói nők azonban leginkább fogaikkal fejezik ki hitvesi műveltségüket. A házasság után néhány fogukat, vagy egész fogsorukat feketelére festik, a fogait kihégyesítik, vagy az elülők fogakat kiütik. A legfőbb cícma azonban a fogak arany-gyöngyház- vagy drágakőberakása. Olvok az egész fogsort aranylemezzel vonják be.

Asszonyi munka, asszonyi sors. A borneói törzseknel a nő egyáltalán nem munkálat, mint számos primitív népnél, ahol minden testi munkát a gyengébb nemre hárítanak és a férfiak csak harcolnak, reprezentálnak és politizálnak. — Ezt az egyoldalú munkafelosztást már a borneói törzsek anyajogi alapon nyugvó társadalmi rendszere is lehetővé teszi. A borneói asszony is részveszt erősen a mindennapi munkában, de nem nagyobb mértékben, mint a férfi. Az ő feladatak elsősorban a ruházatkodásról való gondoskodás. Azoknál a törzseknel, ahol a fakéreg a ruházatkodás fő anyaga, ezt a nők kalapálják ki és díszítik gyönyörű ősi mintákkal. A fejlettebb törzseknel természetesen a szövés-fonás az ő feladatuk. Érdekes, hogy az ételek elkészítéséről főleg a férfiaknak kell gondoskodniuk. A férfiak a szakácsok, azonban az italt a nők állítják elő. Ezen a téren tehát a munkafelosztás pontosan az ellentéte az európainak. A nők rágiák össze a rizs- és köleszemeket, amelyekből az italt nyerik és a rizs- vagy kölesbor további elkészítése kizárólag az ő feladatuk. A mámorító italok előállítására vallásos eszelekmény, amely szertartásosan megy végbe, különböző ősi habonák kíséretében. Az asszonynak, aki szeszest italt állít elő, szigorú életrendhez kell alkalmazkodnia, mert ha ettől eltér, akkor az italt élvezete károsan fogja befolyásolni a férfiakat. Nem szabad például bármely erdei vadnak a szemük elé kerülniük. Kivételként csupán csak a madarak, mert ezek a lelek hordozói. Borneóban éppúgy, mint az egész délázsiai szigetvilágban a papi rend elsősorban női hivatal. A maláj szigetvilág papnőinek életmódja és működése oly érdekes, hogy erről külön cikkben fogunk megemlékezni. Az ördögűzés, a gonosz démonok elleni küzdelem, vegyesen női és férfiasnak. Bübájások hivatala. A borneói asszony főfeladata és díze azonban a gyermek. A leánygyermek azonban ép olyan büszkeség és kincs a családnak, mint a fiú, ép olyan szeretettel fogadják és nevelik fel, hogy később igazi társa, nem pedig rabszolgája legyen a férfinak.

TÁRSASÁGI FÜTÁR

Divatszalonjainkból egymásután kerülnek ki a régen esedékes kosztüm- és ruhajágonások, hölgyeink büszke kis fején virítanak már a kackiás szalmakalapak. Az elműt nagy szezon összes kellékeiből és úgynevezett zárt szórakozásaiából egyedül csak a *délutáni teák* és a még mindig komoly művészi meglepetésekkel szolgáló *hangversenyek* maradtak meg. Feledhetetlen élmény volt zenei bűszkeségünk, *Dohnányi Ernő* és *Károlyi Gyula*, a külföldön is elismert zseniális fiatal pianistánk zongoraszere, a Filharmónia hangversenye *Matočić Lovro* vezényletével és *Failoni* Beethoven dirigálása. A könnyű és népszerű zenét illetően a *Marnitz* revük tartják továbbra is a megdönthetetlen rekordot, változatos és állandóan felt hízakát vonzó műsoraikkal és sztárjukkal, *Nagykovácsi Ilonával*, aki emlékezetes irodalmi estjét a közeljövőben meg fogja ismételni. A tagadhatatlan művészi sikerek képesán támadt vihar fiatal táncművészeink, *Szoldos László* körül is, akit a magyar filmgyártás komoly érdeklődése ellenére a drezdai operaház akar leszerződteni első szólótáncosnak. Németországól lévén szó, nem szabad megfeledkezni a *Berliner Modell-Gesellschaft* nemrég lezajlott grandiózus dívatbemutatójáról, ahol *Annermar Heise* kreációinak voltak a legnagyobb sikerei. Pillanatok alatt elkapkodott és egyéni modelljei bizonyára láthatók lesznek azon a nagyszabású estélyen, amelyet *Cerutti* nagykövet felesége, *Paulay Erzsé*, Nemzeti Színházunk feledhetetlen művésznőjének tiszteletére rendez a diplomácia és az előkező társaság. A világotjáró volt primaballerinánk, *dr. Szalay Karola*, aki olasz újságról férjét kísérgeti szárazon, vizen és levegőben, szinte mindennap más és más egzotikus helyről küldi pesti barátainak szívólyos üdvözlőit. Ami a világjárás illéti, végre idehaza van világhírű énekesnőnk, *Noiret Irén* is. Hosszú távolléte után nemcsak pihenni tért haza, hanem hangversenyt is adott, amelyen zűfőlásig télt ház tapsorkánjával közönte meg közönségünk másoktól sohasem hallott műsórát. Közönségünk különben is változatlanul lelkes. Úgy művészi, mint irodalmi téren. *Zilahy Lajos*nak például két régebbi regénye jelent meg új kiadásban. *„Tábornok”* című drámáját pedig a *Végzsinház* készül felújítani, a címszerepben egyik legértékesebb színművészeinkkel, *Ajtay Andorral*, akit a napokban kezd megmíntázní *Molnár László* szobrászművész, képzőművésztanpótlásunk egyik legértékesebb tagja. Lesz is bőven anyag a Műcsarnok tavaszi tárlatán, ahol *Denegyel Tibortól* és *Turáni Kovács Imrétől* kezdve szinte minden fiatal festőnk, szobrászunk és rajzolónk képviselve lesz. Valószínűleg *Bajor Gizit* is kivonul a nagy kiállításra, már csak azért is, hogy műteremlátogatásainak nagyobb keretet adjon. A megritkult társadalmi események sorában feltűnt említést érdemel *Stück* Károlyné névnapj összejövetele, amelyet a legszűkebb és legszolidabb keretek között ünnepeltek meg a meghívottak, élükön *Borer László*ccal, *Csörög Zoltán*ccal és *Wagner István*ccal, azonkívül a *Berlinből* hazatérő *Börner Ottó*ék tiszteletére és *Gordon András*ék *Lotz Károly*-utcai villájában rendezett brídspárti, amelyen a hazatérő szimpálikus házaspár legállandóbb partnerje: *Schmidt Gusztávné*, *Fock Géza*ék és természetesen a *házigazdák* voltak részt. Társasági névsorolvasásoknál mostanában csak *Scherz* Rudolfék hiányoznak, mert a szép fiatal asszony örvendetes családi esemény előtt áll. Helvét rövid időre, a fővárosunkban időző és nagyon népszerű poszonyi dáma, *Kovács Gvuláné* tölti be. Örvendetes hírem van *Páris* Emilnéről, aki súlyos betegségből lábadozva, a *Galvaton* üdül és ez úton üdvözlí egészségéért agódó barátait. Különelges hírként említem meg, hogy úgy a társasági, mint művészi körökben rokonszenves és nemrég még miskolci házaspár, *Thurzó Nagy László*, ismeret zeneszerző és filmvállalati igazgató, valamint felesége, aki egyike legismertebb zongoraművésznőinknek, saját szerzeményeikből rövidesen hangversenyt rendeznek.

Nyilvántartott és változatos névsoraink különben állandóan bővülnek, egyszerűen a sok áthelyezés, másrészt a visszaszerzett *Délvidék* folytán. Legfrissebb és legkomolyabb gvallérjelöltünk jelenleg *dr. Honczey Ádám* rétsági szolgabíró, aki állítólag hamarosan miniszteriumi beosztást kap, délvidéki lovagjainkat pedig *Schlachter Bálint*, *Hercegh György*, *Doornák Miklós*, *Stelli Ödön*, *Hörváth Károly* és *Benya Antal* képviselik erősen tempóított bácskai temperamentummal a pesti kisasszonykák udvartársáiban. Szükséges ez a pótlás, hiszen tenisztársaságaink trénera, *Mezey István* is elszerződik nyáron Kékesre, ahol az utóbbi években igen komoly lendületet kapott ez a bajnoknevelő sport. Vidéki olvasóink számára örömmel jelentem, hogy tekintettel a kor követelményeire, igen dívatba jöttek az úgynevezett pót-társadalmi formák. Vendégeket estenként például nem feketére, hanem fekete utánra hívnak és ilyenkor persze esetleges italokon és némi kekszfélen kívül, nem kínálják meg őket semmivel. A vacsorák megszűntek, helyüket az aránylag könnyebben beszerezhető hideg felvágottak foglalták el, de az ehhez járó kenyérszeletekért megkívánja az óvatos háziasszony, hogy *vendégei felajánlják kenyérgyűjkeiket*. Fialat házaspárjaink már nem is hívnak senkit sem házhöz, hanem közös megegyezés alapján és «ki-ki» alapon kávéházban, vagy cukrászdában találkoznak. Viszont gvallérjaink megértésére mi sem jellemzőbb, minthogy esetleg nélkülözhető zsr-, cukor- és lisztjegykecskékkel kedveskednek ideáljaink. Csák Cs. József

Már egy évszázaddal ezelőtt is!

A legjobb bizonyossága

annak, hogy valamelyik árú jó s hogy ezért közkedveltségnek is örvend, az, ha lelkiismeretlen emberek másodrendű anyagok hozzákeverésével hamisítják: számukra ez dupla hasznot jelent. Hogy az mennyire így van, azt a napnál is fényesebben bizonyítja egy régi, kitűnő magyar orvosszere, a „magyar királyné vizének” töltetése, amelyet Európászerte ugyancsak hamisítottak s azután „eau de la reine de Hongrie” néven árusítottak jó pénzért mindenütt a külföldön.

Ilyen eset adódott az úgynevezett „kontinentális kávé”-nál is. Amikor 1806-ban ven szárazföldünk blokád alá került, Európa arra kényszerült, hogy az elmaradt tengerentúli árúk helyébe olyan cikkeket állítson, amelyeket saját anyaföldünk termékeiből, a magunk erejéből tudunk készíteni. Eppoly jó vagy lehetőleg még jobb minőségben, mint aminők a tengerentúlról kerültek hozzánk. Így bukkantak például akkoriban a répacukorra, amely pompásan pótolta a gyarmati cukrot már csak azért is, mert ára nem haladta meg a nagyobb tömeges vásárló erejét. Így született meg akkoriban a „kontinentális kávé” is, ez a zamatos barna ital, melyet a CICHORIUM INTYBUS nevű növény illatos, ízes gyökereiből főztek. Mivel pedig ezt az újfajta italt csakhamar megkedvelték s ezért nagyon elterjedt, mi sem természetesebb, hogy egy-kettőre jelentek a hamisítások is. Az akkori kormányzatok azonban annyira értékesnek tartották ezt az italt s olyan nagy súlyt helyeztek arra, hogy jöhíre épségben maradjon, hogy védelmére hatósági intézkedéseket léptettek életbe. Így például csakis megbízható gyártnak kaphattak jogot arra, hogy ezt a „kontinentális kávé” gyárthassák. Ennek fejében azonban arra kötelezték az illetéket, hogy minden csomagra rátegyék a védjegyét, amely az árú valódiságát bizonyítja. Ezenfelül miniszteriális szervek ügyeltek fel minden idevágó rendelkezés pontos betartására.

Ily előfeltételek közepette született meg akkoriban — 1828-ban — az a vállalat is, amely a *Franck* cikóriakávéét gyártja. Ez a vállalat jó és rossz időkben egyaránt türelmesen és kiartóan munkálkodott azon, hogy ezt a pompás belföldi kávépótszert minél tökéletesebbé tegye. Sikerült is ilyenformán olyan márkás árú teremtenie, amelynek védjegye önmagáért beszél s legjobb bizonyosságulvele az árú valódiságának. Csakugyan joggal elmondhatjuk, hogy a *Franck* cikóriakávé az egész világ szakembereinek egybehangzó véleménye szerint minden, joggal támasztható igénynek tökéletesen megfelel.

Ákár hozzákeverjük valamelyik más kávéhoz, hogy annak zamatait fokozzuk, akár pedig tisztán vagy tejjel isszuk, mindenképen csak örülhetünk, hogy ilyen jó italunk van. S örömmel még csak öregbedik, ha arra gondolunk, hogy itt terem a hazai földön s a magyar ipar dicsőségét hirdeti.

Franck

cikóriakávé

CSALÁDI KÖR

BESZÁMOLÓ. — Papp Jenő, a rádió országos híró krónikása és lapunk főszerkesztője, március 22-én vasárnap mondja legközelebbi rádiókrónikáját.

KÖNYVEK. — Márai Sándor új könyve, az *Ég és föld*, vallomások, prózai költemények, miniatűr eszmék, epigrammák és rajzok pazarlóan gazdag gyűjteménye. Minden egyes sora hitvallás arról, hogy „a hűvös, a tiszta, az igaz, a könyörtelen és engesztelhetetlen szellem örök, nem lehet megsebezni, nem lehet büntetlenül megtagadni, nem lehet eredményesen meghamisítani, s mindenem túl megmarad, mindennél erősebb”. Az író fegyvere a világal szemben egyedül a toll és az írás. — hirdeti Márai Sándor és ezek az apró remekművei valóban hűsek élesek és fényesek, mint egy penge, amellyel az író legyőzi az időt. Úgy vagyunk ezzel a könyvvel, mint ahogy Márai Sándor írja Arany Jánosról: „Zavarban dűkálunk e bőségben, miatha arannyal játszana valaki, szinaranyai.” — Byssz Róbert, a kitűnő festőművész és rajzoló, új oldaláról, mint humoros író mutatkozik be most megjelent *Felcsaptam filmesindulónál!* című könyvében. Játékos fölényvel és szórakoztató, rezgényes köntöshöz vezeti be a magyar filmkedvelő közönséget a filmgyártás minden izalmába és titkába. A laikust és a szakközönséget egyaránt lekötő munka írói részét szerencsésen egészíti ki Byssz Róbert sok, aranyosan ötletes és humorba ágyazott rajza. A könyv a Stúdium pompás kiadásában jelent meg.

HÍMEN-HÍREK. — Gruber Terike győri kedves előfizetőket eljegyezte *Kontár Dező*. — Meszlényi Teréz győri hűséges előfizetőket eljegyezte *Limpár Márton* — *Barocsay Tusi* kaposvári kedves előfizetőket a Nagyboldogasszony-plébániatemplomban oltárhoz vezette *Horráth Imre* m. kir. eszenő. — *Ráth Irén* budapesti hűséges előfizetőnk és *Terebess György* az óbudai plébániatemplomban házasságot kötött. —

SZÁRAG AZ ARCBŐRE? „*Hormocith B*” krém azonnal segít.

ÚJ KISMAGYAROK. — Dr. Bérczi Sándor és neje *Kiss Olga* bpesti hűséges előfizetőink boldogan közlik, hogy kisfiuk született, akit Andrács Gábor névre kereszteltek. Keresztszülők:

Rheuma, köszvény ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és ízületi fájdalmaknál, gyorsan és biztosan hatnak a Togat-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Kérdezze meg orvosát. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszer-tárban 1 pengő 60 fill.

Kapossi Gizike és Poprózei Barnabás pc. hadapródorm., Bpest. — Mészáros László a „Gamma” cégvezetője és neje *Bán Mária* bpesti kedves előfizetőink örömmel értesítenek, hogy kisfiuk született, akit György névre kereszteltek. Keresztszülők: Mészáros György műsz. tisztv. és neje. — *Schlesinger Gábor* és neje *Zloch Mária* érdelgeti hűséges előfizetőink boldogan közlik, hogy kisleányuk született, aki a szent kereszttségben az Éva Mária nevet kapta. Keresztszülők: Zloch Béla és neje, Érd. — *Dr. Tiborc Antal* és neje *Molnár Rózsa* bpesti kedves előfizetőink örömmel értesítenek, hogy házasságukat a jó Isten kislánnyal áldotta meg, aki a szent kereszttségben az Antal József László Mária nevet kapta. — *Pataky Gábor* Máv. ir. stízt és neje *Sólya Gizella* miskolci hűséges előfizetőink boldogan közlik, hogy a Mindenható Ibholy, Ildikó és Mártika kislányaik mellé még egy kislányt küldött, aki a szent kereszttségben az Éva Erzsébet nevet

kapta. Keresztszülők: Pataky Ferenc Máv. stízt és neje Bereczky Erzsébet. — *Turányi József* és neje *Környei Ilona* pécsi kedves előfizetőink örömmel értesítenek, hogy fűgyermekük született akit Gábor László nevre kereszteltek. Keresztszülők: dr. Jeörch László tanár és neje, Pécs. — *Varga András* m. kir. repülőőrmeister és neje *Margitay Magda* nyiregyszéki hűséges előfizetőink boldogan közlik, hogy házasságukat a jó Isten kislánnyal áldotta meg, akit András névre kereszteltek. Keresztszülők: Margitay Katóka és F. Nagy Márton. — *Rátz László* és neje *László Teréz* kispesti kedves előfizetőink örömmel értesítenek, hogy kislányuk született, aki a szent kereszttségben a Zsuzsanna Mária Teréz nevet kapta. —

IN MEMORIAM. — Hűséges előfizetőnk, udvar dr. *Bonez Ödön* daruvári Kaecovics Lenke, min. tanácsos és földhirtokos özvegye, 79 éves korában Bpsten visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

SZÍNHÁZI ESTÉK

Az igazi anyát keresi a francia férj Birabeau «Három mama» című új vígjátékában, amelyet a Nemzeti Színház mutatott be. De milyen férj ez?... Léha, felületes, kikapós, gyönyörvadász. Pasa, akinek egész háremre való feleség-gyűjteménye van. Az első meghalt, a többi háromtól elvált és öszülő fejlel éppen most veti magát az ötödik asszony után. Első feleségétől van egy nagy komasz fia, akit az egymást változó mostohák összeviszva nevelnek. Sikerül is nekik úgy elrontani a fiatalember életét, hogy a fiú revolvért fog magára. A dörrenésre mind a három mostoha lóhalálban vágat a csinos öngyilkoshoz, hogy egyesült erővel talpraállítsák. A fiú felépül, de rémülten kiált föl, hogy sok a három mostoha, egy is sok, hát még három, mikor egyszerre és egyidőben ársztják őt el a szeretet terrorjával. Egynek sincs gyereke, mind a három reá pazarolja az elhagyott és magányos nők minden féktelen és felgyülemlett gyöngédségét.

De miért esnek ilyen beteges gyermekszere- teiben az eltaszított feleségek és miért akart öngyilkos lenni ez a puhánynek sikerült egyetlen fiú?... Birabeau remekül megválaszol erre az idősebb francia kérdésre, amely rákfenéje lett a francia társadalomnak, amely szétdúlt a hagyományos és szép francia családi életet s amely miatt Franciaország elvesztette a most is tartó világháborút.

Azért — feleli a darabban az író —, mert a francia férfiek a béke első évtizedeiben a test és a szellem kizárólagos gyönyöreire rendezkedtek be, fűyültek a szolid életre, átlépték a szemérem, az erkölcs, a tisztesség és a hűség természetes korlátait és csak a nő után szaladtak. Nem kellett nekik se feleség, sem élettárs. De még arról is leteettek, hogy ha véletlenül adódott egy

gyerekük, annak anyja is legyen. A szóbanforgó apa is, mikor felépült fia sarokba szorítja, vakmerően hazudik és azt mondja: azért nősütem annyiszor, hogy neked pótanynyt találjak. A fia erre nyíltan szemébe vágja, hogy «papa, ez nem igaz, mert te csak a magad örömét kerested, mikor nyakrafőre vetted el a hölgyeket». A leplezés és az igazság észretérít a kékszakáll apát és megfogadja fiának, hogy többé nem nősül, ellenben most már törődni fog kedves gyermekével is.

A szétzúlló francia társadalom vidáman megírta keresztmetszete a «Három mama», dermesztő példája egy nagy nemzet belső széthullásának, amelyet a könnyűvérű francia férfiek kéjszónvárgása indított el s amelyet Pétain marsall annyiszor ostorozott. Birabeau külön is megrajzolt egy vihogó francia férfit, egy felszarvazott elefántot, aki a hahotázó hülyék ösztinteségével hengeci el, hogy milyen felelőtlenül csalták egymást a feleségével. Ez a visszatisztító figura riasztóan élő francia polgár, aki fenéki romlott s ahol ilyen szézszerzőmra található, az a nép bizonyan halad a pusztulás felé.

A Nemzeti Színház előadása csak vígjátékot látott a mulatságos darabban, holott ez fényes erkölcsrajz és találat gúny. Az együttes a helyes irányítás hiányában nem tudta kellően hangsúlyozni és érvényesíteni a maró szatírákat. Telibe csak a Lehotay Árpád alakítása és felfogása található. Kitűnő a meghökkenő apa: Rajnai Gábor. Nagyon jó a három mostoha: N. Tasnády Ilona, T. Mátray Erzsé és Szörényi Éva. Orbók Attila fordítása modern, szellemes és rendkívül ötletes.

Édesanyját találni a gyerekeknek, ahhoz nemcsak nő kell, hanem még egy: férfi, aki tetőtől talpig férfi.

HÁZTARTÁS

Töltött bárány. A bárány elejének bőrét a hústól tompavégű késsel elválasztjuk és a következő töltelékkel töltjük: 2 kemény tojást megvagdalunk, hozzá adunk 12 dkg. apró kockákra vágott szalonnát, kevés törött borst, só, finomra vágott zöldpetrezselymet, végül még 2 nyers tojást, mindezt jól összekeverjük s egyenletesen megtöltjük vele a bárányt. A nyílást bevarrjuk. Lassú tűznél gyakran öntözve, megsüljük.

Borjúnnyelv. A borjúnnyelvet főzzük meg sós vízben, negyedóra főzés után vegyük ki és tegyük deszkára. Húzzuk le a bőrét, a nyelvet tegyük vissza a levébe és főzzük egy óráig. Ezután helyezük deszkára és vagdaljuk föl egyenlő nagyságú, nem igen vékony darabokra, sózzuk kissé újra meg, azután mártjuk lisztbe és fölvert tojásba. Forró zsírban süssük meg a nyelvszeleteket, gyöngén pirosra. Cékálával és tormával tálaljuk.

Lenyelt rostélyos. Felsőszeleteket verjünk jól ki és sózzuk be, tegyünk egy lábasba egy kanál fagyos zsírt és rá egy sor szeletet. Hintsük be kevés paprikával és laskára vágott vöröshagymával. Néhány szem borst és újra húst tegyünk rá, de paprikát nem. Ha a húst hagymával sorba raktuk, öntsünk fölül rá 3 deci bort, 2 deci ecetet és néhány kanál hideg vizet. Fedjük le és pároljuk puhára. Süssük szép pirosra, de mindig forgassuk a lábasban. Makarónival tálaljuk.

Salonnás káposzta. Egy darab szalonnát kockára vágunk s megpirítjuk lábasban, azután vékonyan fölvergünk egy fej káposztát, besózzuk s kissé állni hagyjuk, míg levet ereszt. Fél óra múlva kinyomjuk, a pirított szalonnához tesszük, kevés törött borst s ecetet öntünk rá és puhára pároljuk. Tálalás előtt tejföll is habarunk bele.

Kalarábé tejfölös. A teljesen gyenge, nem fás kalarábét úgy télen, mint nyáron a legzöltebbben így készítjük: megtisztítva vékony karikákra vágjuk s forró sós vízben puhára főzzük. Ha megpuhult, a levét leszűrjük. Tűzálló tálat vajjal megkenünk s a puha kalarábészeleteket soronként belerakjuk, minden réteget tejfölllel, zsemlyemorzsalával behintjük, 2 deci élesztőt öntünk rá s félóraig forró sütőben pirítjuk a tetejét.

Kelkáposzta töltve. Minden fejjel kelkáposztát jól megmosunk és leforrassuk. Így a leveleket szépen lehet bontani anélkül, hogy leválna a torzsáról. Készítsünk tölteléket fél kiló darált sertés vagy marhahúsból, megsózzuk, borssal, 15–20 deka rizst is adunk hozzá. Ha jól összekevertük a töltelékkel, tegyünk belőle minden fej káposztába, néhány levél közé, a torzsa felé húst. Miután így megtöltöttük a kelkáposztát, cernával kossuk össze a hegyét és tegyük lábasba, öntsük teje sós vízzel s főzzük 1 óráig. Rántást készítsünk kevés paprikával, hideg vízzel eresszük fel és öntsük a kelre. A cernát vegyük le a tálalásnál. Tejfölllel öntsük le.

TÉSZTARECEPTEK

Tejfeles kocka. 20 dkg. liszt, 5 dkg. vaj, kevés só, reszelt naranshéj, 1 kanál porcukor keverékéhez adunk 2 tojás sárgáját, 4 kanál tejföllt és 1 kanál rumot, az egészet gyúródeszkán jól eldoughozzuk. Letakarva hagyjuk negyed óráig. Késhátvastagra kinyújtjuk és a derelyevágvál kockákat vágunk, forró zsírban gyorsan sütjük és még melegen, fahajos cukorral hintjük meg.

Apró kalácskák. 3 tojás sárgáját, negyed liter tejet vagy tejföllt, 20 dkg. vaját, 20 dkg. porcukrot addig keverünk, míg szép sima tesz. Közben 3 dkg. élesztőből 1 csésze langyos tejjel kovászt készítsünk. Ha megkelt, a

**A dohányzás
sárgítja a fogakat?**

„... ez a mese nem tarthat vissza a dohányzástól! Kellemetlen szájíz, dohányzástól sárga fogak? Hiszen itt van a pompás borsmenta ízű Chlorodont fogpaszta, mely a szájnak tisztá, friss érzést ad és minden visszatetsző ráakódástól megtisztítja a fogakat. A Chlorodont fogpaszta minden alkalommal boldog biztonságot ébreszt bennem: nyugodtan élvezhetem a dohányzás gyönyörűségét!”

Chlorodont
Fogpaszta

keverékhez tesszük és annyi lisztet adunk hozzá, hogy keményebb tésztát kapjunk és azt a gyúrotáblán jól eldoughozzuk. Végül 3 dkg. mazsolát adunk bele és tálban, meleg helyen kelesztjük. Megkelés után ujnyit vastagra kinyújtjuk és a fánkszagatóval kiszaggatjuk, tojással megkenjük és tisztított, apróra vágdat mandulával behintjük. Forró sütőben szép sárgára sütjük és még melegen vaníliásucorral meghintjük.

rostot tegyük alá, hogy csak felül süljön. Málnaszörpvel tálaljuk.

Karotta feljutt. 4 tojás sárgáját 12 dkg. porcukorral habosra kavarnunk. 13 dkg. tisztított karottát megreszelünk, 8 dkg. mandulát megtörve, 6 dkg. morzsát, 2 kanál rumot adunk hozzá, az egészt a tojással jól összekeverjük. Végül a 4 tojás kemény habját tesszük bele. Kikent formában sütjük fél órát lassú tűzön. Ha megsült, a tetejét barackkissel bekenjük és kihűlve tálaljuk.

Máktorta. Tálba tegyük 6 kanál cukorport, 6 tojás sárgáját, reszeljük hozzá 1 citromnak a héját s nyomjuk bele egynek a levét, mindezt kavarrjuk jó negyedóraig. A tojás fehérrjét kemény habba keverjük és 8 kanál darált mákkal adjuk hozzá. Az egészt összekeverjük és kikent formában szép lassan süssük meg.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötötű

MUNKAJÁT VÉGI EL

„RAPID” SUPER kézi kötőkészülék

A XX. század szenzációjai! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzt, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára 62.10 P. „RAPID” (98 tüvel) ára P 48.30. Kérje 13. ismertetőt. Árutorgalmi K.H. Budapest, IV., Sütő-u. 2. lételemet 3. TELEFON: 188-365.

Ilonatorta. 8 dkg. vaját 2 tojás sárgájával és 15 dkg. porcukorral jól elkavarnunk, kanalanként felváltva, negyed liter tejet és negyed kg. lisztet folytonos kavarrás mellett hozzáadunk. 1 sütőport és 3 tojás kemény habját tesszük bele és két részre osztjuk. Az egyik részbe 2 kanál kakaót adunk, a másik részbe vaniliát. Kikent lepsziben sütjük, mindegyiket külön ízzel megkenve, egymásra tesszük.

Sült metélt. 1 tojásból, kevés vízzel, 15 dkg. lisztből, kevés sóval metélt tésztát gyúrunk és tejsen megfőzzük. 1 szelet csokoládét hozzáadunk, hűlni hagyjuk. Egy tálban 5 dkg. vaját 3 tojás sárgájával, 5 dkg. porcukorral, kevés reszelt citromhéjjal jól elkavarnunk, hozzáadjuk a metéltet és a 4 tojás kemény habját. Kikent formába tesszük, jól letakarjuk és forró vízbe állítva a sütőbe helyezzük. Fél óráig hagyjuk gőzölni. Utána letakarjuk és tovább sütjük még víz nélkül, hogy szép piros legyen a teteje. Ha kivesszük a vízből,

É T E R E N D

1942 MÁRCIUS 21-TŐL 1942 MÁRCIUS 31-IG

21. SZOMBAT. Ebéd: halbeles kolbászal, burgonya-felfőrt, Vacsora: túktojás, burgonyapüré, cékla.
22. VASÁRNAP. Ebéd: tejfeles zsemlyemorzsoléves, töltött bárány, zöldborsófőzelék (konzerv), uborka, máktorta. Vacsora: sonka, párizsi, vaj, kompót.
23. HÉTFŐ. Ebéd: köménymaglevés, vagdalt pecsenye, paradicsomos káposzta, tejfeles pogácsa. Vacsora: kávé, vajaskenyér, gyümölcs.
24. KEDD. Ebéd: borsópöréves pirított zsemlyével, túrósucsa. Vacsora: velő gombával, vegyes saláta, párolt szilva.
25. SZERDA. Ebéd: tyukleves fél tyúkból májgombóccal, főtt hús, rizskörítés, paradicsommártás, cseresznyésítés (befőtt cseresznye). Vacsora: a tyúk másfél feléből pörkölt, galuskával, uborka.
26. CSÜTÖRTÖK. Ebéd: gombaleves, párolt felsál, habfőzelék. Vacsora: tea, szardellás vajaskenyér.
27. PÉNTEK. Ebéd: zöldséglevés, lekváros derelye. Vacsora: kirántott hal, burgonyasaláta.
28. SZOMBAT. Ebéd: húsvéles, főtt hús burgonyakörítéssel, kapormártás. Vacsora: savanyútojás tarhonya-körítéssel, gyümölcs.
29. VASÁRNAP. Ebéd: borsóontlevés, borjúlapocka egybesütve, sült burgonya, cékla, barackpudding. Vacsora: borjúmájpástétom, burgonyasaláta, kompót.
30. HÉTFŐ. Ebéd: paradicsomleves, rakott kel, Vacsora: kávé, vajaskenyér, gyümölcs.
31. KEDD. Ebéd: borsóleves; burgonyás gombóc lekvárral. Vacsora: lecsó virslivel, narancs.

**VÁSZON
FEHÉRNEMŰ
KELENGYE**

Mössmer
IV., VÁCI-UTCA 1.SZ.

KERTKULTURA

Irja SZILÁGYI JÓZSEF

Budapest székésfőváros kertészeti igazgatója

A téli fagy elmúltával sűrűsége pótolnunk kell azokat a mulasztásokat, amelyek a hosszú és szigorú tél miatt elmaradtak. Elsősorban igyekezzünk mielőbb elvetni a korai borsót, mákot, gyökérzöldségeket: feketegyökér, pasztlán, petrezselyem, sárgarépa. Dugdossuk el a dugghagymát. A fűszereket előhajtott korai burgonyát március végén az időjárástól függően kiültetjük, a fészkeket szalmás trágyával látjuk el a hideg ellen. Ily módon termelve 2—3 héttel előbb szedhetjük a burgonyát. Szokták a borsót is elővetelni kis cserepekben és ha a föld fagyra kiengedett, lehet palántázni. Ez csak ott lehetséges, ahol kevés mennyiségűről van szó. A melegágyba márciusban vetjük a paradicsom, paprika magját. Ha az idő engedi, végezzük el a trágyázást, tavaszi ásat, hozzuk rendbe az utakat és minden tavalyi hulladékot, száraz köröt távolítsunk el. A melegágyakat az idő javulásával gyakrabban szellőztetjük, a tüzeléseket idejében elvégezzük.

A fiatal gyümölcsfák ültetését fagymentes időben, amint csak lehet, elvégezzük, minél korábban tesszük, annál jobb. Az ősszel ültetett gyümölcsfákat visszametszük. Az ültetés sohasem történjen n.éjén, — a n.éjén ültetett fa gyökereinek levegőhiány miatt elszáradhatnak, — az ilyen fa rövid idő múlva elpusztul. Számitunk a kiásvott gödör földjének süppedésére. Szabály az, hogy a talaj süppedése után ugyanolyan mélyen legyen a fa, mint előző helyén volt. A karót mindig ültetés előtt vörjük a talaj alját képező felületen talajba. Ne kössük a fát szorosan a karóhoz, nehogy a talaj süppedésekor fennakadjon. Ültetésekor a felső termőföld kerüljön a fa gyökereithez, fölére pedig az alsó nyers talaj. Az új gyümölcsösösről készítsünk helyrajzot és jegyezzük fel az ültetett fák nevét. A fajtákat jelölő jüggő jeltáblácskákat legjobb leszedni, mert később a drót beágyódik az ágakba.

Március közepén szokták megkezdeni a tavaszi áltásokat, áll-átásokat. Ilyenkor átvetjük a fajsíkolóban ősszel alóbra szennett cseméket is és azokat, amelyek nem eredtek meg, most idejében beoltjuk. A fák átöltésénél a fiatalabb, sima récséken nagyobb eredményt végezhetjük az átöltés, mint a kérés, öreg ágakon. Fagymentes időben megkezdhetjük a szőlőben a trágyázást, bujtást, nyitást, harmatgyökereket eltávolítást. Ezzel egyidejűleg elvégezzük a tőkék megtisztogatását,

leszedjük a hámlo kérgeket, hogy a szőlőmolyt és iloncát menedékhelyein elpusztítsuk. Rügyfakadás előtt ajánlatos 4—5 százalékos gyümölcsfa-karbólineummal megpermetezni. Kipótoljuk a karókat, kijavítjuk a lugasokat. A szőlő metszését március 20 után kezdjük meg.

T. J.-NÉ, BESZTERCE. A beküldött pálmalevélen a Graphiola phoenicis nevű gombabetegség pusztít. Védekezésül vágjuk le a nagyon megtámadott leveleket, a többi pedig permetezzük meg 1 százalékos bordói lével. Ajánlatos a Phoenix pálmát télen hűvösebben, 8—12 fok mellett világos helyen tartani, nyáron pedig kihelyezni szabadba, lehetőleg félárnyékos helyre. Az így kezelt Phoenix pálmák edzettebbek, nem satnyúlnak el és ellen-

állóbbak lesznek mindenféle betegséggel szemben.

K. O.-NÉ, SEPSISZENTGYÖRGY. Magtermesztésre szánt zöldségeket a téli hideg után áttisztítgadjuk és hagyja az idő annyira enyhül, kiültetjük. A vöröshagyma nem fagyérzékeny, ezt a dugghagymával együtt kiültetjük. Ugyanezre március közepén kiültethető a petrezselyem, sárgarépa is. A káposztafélék (kalarabé, kel, vöröskáposzta) kiültetésével várjuk meg, amíg a meleg időjárás állandósul. Megjegyezzendő, hogy csak egészséges fajtaazonos magvövényekről várhatunk jó magot. A rokonnövényeket, (pl. káposztafélék jajtáit) ne ültessük közel egymáshoz, mert ekörösölnak, ilyen esetben csak egy jajtábol termeljünk magot, s annyit, amennyi 2 óra is elég lesz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

PUSZTÁN LAKOM. Mindig jól esik olvasni levelet s csak az szonorit el, hogy azt látjuk, kedveltebb és csüggedtebb. Ha elég higgadtak lettek volna ahhoz, hogy meggondolják, amit mondanak, bizonyára együttük sem használta volna a sértő kifejezéseket. A túlfeszített idegeknek sokszor szűkeke van a kitörésre, az inauatok levezetésére, hogy a kérésesség engedjen. Így magyaráztunk meg a jegyeimezetlen kitörést. Meg kellett bántsa, hogy bocsánatot kérhessen. A szó brutális és jobban fáj, mint a testi sértés s ezakis beszámíhatatlansággal menthető. Igen felhevült állapotban ha az ember gonaozik, nem történetnek meg, hogy éppen azt illesse súlyos sértéssel, aki arra nem szolgálatott okot. A történetek óta nem tud a szembe nézni s nint sebzett vudkan düljül. Igen, mert tudja, hogy hibás, az a beismerés még nehezebb s ha Ön nem szabadítja meg a mérges hangulatától egy kedves «ne haragudj» béktéssel, tovább evodik belé, mint valami fekjely és addig roncsolja, míg újabb kitörésben fog kirobanni. Ezt meg kell előzni mielőbb, hiszen az élet olyan rövid, ne pazarolják el haraggal. Nem érdemes ilyen semmisség miatt elkieseríteni egymás életét. A férfiaknak a szalonnyelv mellett van egy másik nyelvük is, amelyik nem is hétköznapi, hanem valami egészen szabad és meztelen gromaság, amit nagyukba szedtek jük-korukban és ha ingerültek, kirobann szájukon és nem nézik, hogy kit sebzettek meg vele. Legtöbbször azt, aki legközelebb áll hozzájuk. De hát a gyermekekkel és a férfakkal jó szóval, simogatással többlet menni és többlet lehet előzni náluk, mint szigorral és keménységgel.

Önézetes. Lehet, hogy csak múlt félreértés az egész és mindent jóvá lehet még tenni. A halk célzásnak retentó akusztikát ad a hallgatás, a lojtot csend, a szívek hangosabb verése. Önnek éreznie kell, hogy ebből a merev némaságból valami titokzatosság árad és szövődik a gondolatukra. A kétekeűs árnyéka meghosszabbodik s az elfátyolozott célzások bantó finomságú árnyéka szívük közé lopakodik. Annyi boldogtalanság származott már abból, hogy emberek, akik szerettek egymást, álbüszkeségből nem mondták ki azt a szót, amely mindent helyrehozott volna. Inkább többlet mondani két szóval, mint eggyel kevesebbet — adták tanácsul a régi mamák böles útravalóul leányuknak a házasságkötés előtti napon. A felelőtlenség ennek a kornak sűrűsége gyógyítandó hibája. Hány, de hány hasonló eset került már elénk s most is csak azt kell mondjuk, hogy nem értjük a férfiakat. Amit levelében idéz, az — sajnos — nem sok jót ígér egy

csupaszv kislánynak. Ami Önnek fáj és jogosan fáj, azt ő «bosszantásnak» nevezi, holott Ön nem bosszankodik, hanem szomorú és búsl mialta. Bánkodik, hogy ilyen felületesen érez és nem érzi, nem érti, hogy a «bosszankodás» és a «bánkódás» között áthidalhatatlan távolság van. Jól teszi, ha végre akar járni a dolgoknak és alkalmat kell adni, hogy kimagyarázódhasson, különben nem láthatna tisztán. A jövője alakítása nem csúszhat ki a kezéből s nincs veszély, illetve nincs olyan veszély, amit ne tudna elkerülni. Nem tékozozhajja el fiataliságának gazdagságát, leglennebb mélyebb önludatra figyelemzetel az ilyen megretentő aggodalmak, amelyekkel találkozott. Az akaratédes egyik fokozatán átment, a következő edzettebbnek találja, nem fog rajta ennyire meglepődni és a szívét érintetlenül hagyja.

A MAGYAR NŐK LAPJA 1941. évi teljes évfolyama szép, finom, sötétzínű bekötési táblája arany nyomással 3 pengő és 20 fillér portájú előzetes beküldés mellett kölcsönhivatalunkban kapható.

A PESTI DIVATSZALONOKBAN új témája van a hölgyeknek. A ruha- és kalapproblémák mellett egyre többlet hallani a száraz arcbrő nélkülöhetetlen krémjéről, a «Hormocith B»-ről. Határozott sikere van!

V. E. Leveléből a szeretet fényzubatag olyan bőséggel árad ránk, mintha nem is két rendkívül mély érzésű szív, hanem megszámlálhatatlan szív sugárzásának központjába állanánk. Jól esik az elismerés ajándéka és különösképpen értékes, mert nem csak ajándék, hanem tanulságos útravaló leányoknak

Bámulatos gyors szépfőtőszér a

VITACIT arcpakolás

Valóságos áldás a zsíros, mitesszeres, tágpórusú, fénylő és petyhüdt arcnak. Az ártalmatlan hőtőhöz vegyszerből közönséges vízzel pépet készítenk.

Azt felkenjük („pakoljuk”) az arcunkra. És pár perc múlva, amikor a megszáradt pépet lemossuk, egy fiatalosan üde, hamvas, kipihent, szép arc néz ránk vissza a tükörből.

Szépfőtőkúrához 10 tasak P 5.20, esetlel P 5.00. Ezen es eggyé Vitacit készítményében a LORAND KOZMETIKA szinte házhoz szállítja a fiatalos üdeséget azoknak, akik nem kereshetik fel személyesen.

Szaküzletben es gyógyszerárban is kapható. Postán „Arcpakolási Tanácsadó”-val küldi.

LORAND KOZMETIKA
BUDAPEST, MUSSOLINI-TÉR 3. SZÁM.

OLAJFESTMÉNYEKET

JÓL VEHET

HOFFMANN FERENCNÉL

Budapest, IV. ker., Károly-körút 28.

(Központi városháza)

FUGA

VILLAMOS SZEMFELSZEDŐGÉP ÉS TŐ

GYARTJA FEMONTÓ ÉS GÉPARI RT

ORSZÁGBIRÓ-U. 33

BEVÁLT

és fiatalasszonyoknak. Pár szóból álló okos
intelemben kapjuk összesűrítve az asszonyi
hivatás programját, amit csak úgy beszélge-
tés folyamán közbevetve mond az édesanya
fiatal leányának. Nagyon kedves nekünk ez
a levél két szempontból is. Kitűnően sikerült
pillanatfelvételt kaptunk a higgadt, bölcs fe-
leség és anya gondolkodásáról és a fiatal
leány érzékeny, kemény önértéről, ami úgy
látszik, jó kezekben van és hajlíthatóvá ne-
mesül, mint a finom acélpenge. Aki olvassa,
a mi örömünkben is részt vesz s akár érde-
kelt, akár érdektelen, belekapcsolódik gondo-
lata s bizonyosan talál hasonlóságot a saját
életével összetűgésben.

«Mélyen tisztelt Főszerkesztő úr! Nembárt
kedves levelet hálas örömmel vettem. A vétel-
len azonban édesanyámhoz juttatta előbb.
Kis finommosolyú csodálkozóással adta át,
mire akarattalul elpirultam. Mikor a hoz-
zám írt sorok végére értem, egyetlen magya-
rázó szó nélkül atnyújtottam édesanyámnak
— a kéziratomat. Es ő kérdés nélkül is
megértette, mert utána messze elnézett a
jéggé fagyott Kőrösön át és gyengéden bele-
simította ölébe a fejem... Édes kislányom
— mondta —, ha a feleségek minden esetben
tollat fogának, mikor úgy érzik, beszélniök
kell, akkor a papír- és tintagyárosoknak
menne legjobban az egész világon... Mit
gondolsz, mi lenne, ha az asszonyoknak ilyen
és ehhez hasonló cikkeket adnának további
ösztönző erőt, a feleség szó viselésére?...
Annak az áldottlelkű Papp Jenőnek jut-
na-e ideje és főleg hely a mondanivalóira a
«Magyar Nők Lapja» hasábjain?... Tu-
dod te, miért szeretem ezt a lapot? Mert
nem teszi unalmassá hőseit, akikben mindig
felismerik magukat az olvasók. Ad belőlünk
egy-egy csöppnyi érzékeny részt, amire
mindjárt cseppenkint hinti az enyhítő balza-
mot. Mindig érdekes és értelmes mondanivalói
vannak a nők részére és éppen ezért a mű-
vészetért marad nélkülözhetetlen jobarárt
számunkra... Vannak dolgok, melyekkel
nap-nap találkozunk, — de nem beszélünk
róla. Majd, ha egyszer te is asszony leszel,
meg fogod érteni, mit értek ez alatt. Feleség-
nek hivatni, — ehhez nem elég jogcím a ka-
rikagyűrű és nirtuszkoszorú. Ez csak a kez-
det. Az elkövetkezendő hétköznapiok segíté-
nek méltóvá lenni rá, — mert jó feleség
csak az lehet, aki türelemből és megalkuvás-
ból jó adagot hoz magával.

Aztán ne felejtésd el, kislányom, — a nő lelki
berendezése más, mint a férfié. És ez a
«más» a legnagyobb erőforrása az asszo-
nyoknak, és segíti őket hivatásuk teljesítésé-
ben az olyan mélységek felett is, aminél te
heves lányfejjel tollat fogtál... Nagyon szép
mindez, amit írtál és látszik, hogy többet
foglalkoztál a kérdéssel, mint a magad fajta
lányok általában, — de, ...hagyd csak meg
ezt az örök és kimeríthetetlen témát Papp
Jenőnek. Mert ezet aztán úgy vagyunk, mint
a márkázott porcellánnal. Csak akkor hite-
les és megbízható ez a téma is, ha Papp
Jenő patinás neve védí. Ne felejtésd el helyet-
tem is köszönteni és megköszönni az eddigi
dövezeteket, amit annyi istenáldotta tehetség-
gel művel, tisztelőt ösztöne örméere.

Tulajdonképpen csak ez utóbbira kért meg
az én jósgós, okos édesanyám, de én úgy
érezem, le kellett írnom minden szavát. Már
csak azért is, mert csodálatos, hogy majd-
nem ugyanazokkal a szavakkal szólt ezen-
közben, mint kaptam azt, az Önök megítél-
telő levelében, amit ezek után még mélyebb
értelműnk találtam. Talán mondanom sem
kell, milyen készséggel teszem magamévá az
Önök igazát, hiszen még csak akkor hűztam
volna két kézzel vissza a levelem, miután
már elküldtem. Ki sem tudom mondani,
hogy egyre csökkenő önbizalmamra milyen
jótékony hatással volt az Önök váratlan és
kitüntető levele.

Szebb lesz a nő-és több lesz a férfi divatcsarnok ruhában!

KÉRJE MOST MEGJELENT MAGYAR DIVATLAPUNKAT, DÍJTALAN.

Mély hálával köszönöm kedvességüket és elő-
zékenységükre válaszul, magam is úgy hi-
szem, hogy egyszer, alkalomadtán, igénybe-
veszem a «Szerkesztői Üzenetek» pár sorát,
— természetesen a helyszüke szem előtt tar-
tásával. Ilyen szeretetreméltóan ritka szép
bírálatot nem mindenkitől kaphatok, mint
amibe Önök részlettek és ezek után úgy
hiszem, máris «protektiót» szeretem tollal-
mal, aminek csakis a hegyét kell rövé-
debbre vágnom». Abban a reményben szeret-
ném végezni, hogy nem egyszerszemen-
korra boldogítottak ilyenjórna kritikával.

Őszintén átérezve, nagy örömmel fogadtuk,
azt a nem mindennapi megoldást, midőn két-
oldalnyi terjedelemmel sikerült tartalma-
sabbá növelni azt az amúgyis nívós, színesen
változatos lapot. E sikeres terjedelemlé-
vellett érzelt osztatlan örömünk és érte érzelt
hálaikat fogadja mélyen tisztelt Főszerkesztő

Úr és az egész résztvevő Szerkesztőség azzal
az érdelemmel, mely kijár a súlyos időkben is
munka- és költségtebblet áldozatát vállaló
kiváló embereknek. További minden jót és Isten
áldását kérve Önökre, maradtam szívveljes
köszöntéssel.
Kőrösi kislány
ISMETELTEN KÉRJÜK kedves előfizetőin-
ket, sziveskedjenek az előfizetési díj átutalá-
sakor olvashatóan írni nevüket, hogy a
könyvelés pontosan könyvelhesse a küldött
összeget.

Fej-

és derékfájás, idegesség,
émelygés, tisztátalan teint
gyakran csak az emésztési
zavaroknak következménye.
Ilyenkor
is kell a **DARMOL**

ÁGYTOLL olcsón!

Tarkatoll 70 fillér, jobb 1.20, sz. vegyes fosztott 1.40, jobb 2.20, mégjobb 2.80 P. Fehér fosztott libatoll 4.20, jobb 5.20, mégjobb 6.20; kimondott jóminőségű 7.— P. Pehelyest 8.50 pengőből szállít, 5 kilós papírzsák-csomagolásban, bérmentve, utánvétel.

Tisztviselőknék 3% kedvezmény.

VARGA ANTAL ÁGYTOLLVÁLLALATA,
KISKUNFELEGYHÁZA, Szent János-tér 6. Sz.

KÉRJÜK KEDVES ELŐFIZETŐINKET, hogy választ váró leveleikhez minden esetben 20 filléres postabélyeget sziveskedjenek mellékelni.

AGGÓDÓ ANYA. Főlölesleges aggodalmaskodással ne gyötörje magát, erre semmi oka nincs. Arra való tekintettel, hogy az örökbe-fogadás törvényes úton nem történt meg, a plebánianál kiadott születési keresetlevél a hivatalos okmány, amellyel döntően igazolja származását, ahol ezt igazolnia kell. Emiatt sem öné, sem gyermekeire hátrány nem származhatik.

Szenzációs új magyar találmány forradalmasította a kézi kötőipart. A „Rapid” kézi kötő-készülékről van szó, amellyel egy nap alatt annyi munka végezhető el, mint a kötőtűkkel 10 nap alatt. A „Rapid” kézi kötőkészülékkel minden kötésimta köthető, munkája kézimunka, a szemek egyenletesek, minden fonatra alkalmasak, kezelése egyszerű és a használati utasításból különös képzettség nélkül elsajátítható. Tetszetős és elpusztíthatatlan. Ismertető költ: Aruforgalmi Kft., Budapest, IV., Sütő-utca 2.

Szemölcsök, hajszálak, szépség hibák garantált végleges eltávolítása KOVÁCS KOZMETIKÁBAN, VI. Teréz-körút 1/c. E hirdetés felmutatójának engedélyem.

TÓTH LAJOS FEST-TISZTÍT

V. JÓZSEF NÁDOR-TÉR 9. TELEFON: 181-297
VI. KMETTY-UTCA 21. TELEFON: 116-727

A siker titka EGYÉNI SZÉPSÉGÁPOLÁS.

**FÖLDESNE „JUNÓ”
kozmetikai intézetében**
IV., KÁROLY KIRÁLY-UT 24. SZÁM.

Vitaminos szépfőszerek. Végleges szortelenítés. Díjtalan tanácsadás, levél útján is.

Gazdasági, házassági, érzelmi problémával forduljon GRAFOLÓGUSHOZ

Fogad 1—7 óráig. Wesselényi-u. 46. I. 9.
M. Cary. Ünep- és vasárnap is.

Egyedül biztos hatású a

„DÉVA” szortelenítő krém

Kapható: „DÉVA” Surd, Somogy megye.

H. W. Gratulátok okos, mely ételzsemlélté-
hez, amelyet előlem nem rejthetett el. A kis
versékben ugyanez a nemes, hazafias ér-
szekben gazdag lélek szólal meg. Sajnos, a
verstechnikával baj van, a kifejezési kés-
séggel is, mert mind a kettő csak műkedvel-
ői szintet ér el. Legjobb akaratom mellett
sem tudom a lapban közölni.

„Ref. úriéletem” és „Erdélyi kislány” jel-
legere levél van a kiadóban. Sziveskedjenek
közölni a címüket hogy továbbíthassuk.

ASSZONYOM! A szépségre, a sikere függ tőle,
— nem mindegy, hogy milyen arckéremet használ!
A Hormocith B. krém speciális katónya-
gaival a tartós szépséget és ezen keresztül a
tartós fiataltságot jelenti Önnek!

Menyasszony. Edesanya barátónőjének meg-
mutathatja ezt az üzenetet, amelyben szem-
bebelvederekünk az ő állásfoglalásával. Mert az
a véleményünk, hogy a menyasszony nyu-
godtan elmeget völlegénye szülei és nővére
meghívására hozzájuk hosszabb időre is látó-
gatóba. Nem találunk semmi kifogásolható
ebben s meg vagyunk győződve, hogy édes-
anyja sem talál már azért se, mert völlegénye
nővére barátónője is egyben, akizhe akkor is

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 15 fillér. Vestagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Jelűgés hirdetésre kerző levelek továbbítására hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kerész hirdetésok szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Perfekt német gyermekszó nevelőnők keresek elemista fiamhoz. Leveleket «Falura» jelűgére kiadóba kérék.

Mimóza világhírű grafológusnő analízis írásból és fényképről. Állandó cím: Pécs, Szent Vince-utca 50. Válaszbélyeg küldendő.

Elsőrendű szabású ruhákat, kosztümöket legszébb ki-
vitelben készítő divatszalon méltányos árak kizáró
ruhákat, vidékire is. Kovacs Mihályne, Budapest, VI.,
Teréz-körút 15. VI. emelet 35.

Linoleum játékkalatt, művirág, gyöngyből virágkészi-
tést jutányosan rövid idő alatt tanít. Hajdu Éva,
Erzsébet-körút 2. III. em. 19. Telefon: 225-555.

Zongorák, pianók, világmarkások, legolcsóbban
részlete is. Fenyőné zongorateremben; Erzsébet-
körút 26. Bézongorák olcsón. Telefon: 222-462.

Budapestre érkezőknek «Uri otthon» méltányosan. Hajdu
Mária, Erzsébet-körút 2. sz., III. emelet 19. Emke-kávéház.
(Telefon: 225-555.)

Zongorát vagy pianót azonnal készpénzfizetésre sür-
késen vennék. Telefon: 225-689. Zongoraterem.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyujtok.
Dernőiné, IV., Ferenciek-tér 7., II. emelet 5. Tele-
fon: 386-089.

Legmodernebb szabás-varrás, fehérneműszabászat. Mes-
tervizsga. «ELIT»-szalon, Erzsébet-körút 46.

Videkieteknek tiszta, szép szobák méltányosan. Hajdu
Mária, Erzsébet-körút 27, I. em. 3. (Tel.: 420-431).

Fizetelmébe ajánljuk Rákóczi-út ötven Zongoratermet. Bengelot zongora, pianó v. vásárolható legeskevényben részlete is. Olcsó tanuló-zongora.

Bundák legolcsóbban, alakítások jutányosan Kókay E.
szűcsmesternél, Vilmos császár-út 10. Tel.: 386-784.

Készpénzért vennék zongorát, pianót, Erzsébet-körút
buszotnál. Fenyőné, telefon: 222-462.

Elzáróított ékszerét, ezüstjét költségmentesen ki-
váltom és legmagasabb áron megveszem. Brilláns,
aranyat, fozaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek.
Baross-ékszerház. Baross-utca 83. Telefonáljon: 140-969

Budapestre érkező úri személynek szép, kényelmes
lakosomban 2 pengőből megszállás. Főjegyzőné. Orszay
út 40. I. emelet 10.

Jókarban levő, használt, kereshető, fém hártartós
zongora. Karl Kutscher, Wien, 1886. 150x145 cm
50 1/2-35 1/2 billentyűs, olcsón eladó. Nagyszalonca,
Kisfaludi-út 31.

Orosz agár eladó család körülménye miatt. Érdeklő-
dési lehet este 7-9 között 223-1888 telefonon. Leve-
lek «Orosz agár» jelűgére kiadóba küldendők.

eimehetne vendégségbe, ha nem volna vélet-
lenül menyasszonya a bátyjának. Menjen
csak nyugodtan és érezze ott jól magát.

SZERETNEK BOLDOG LENNI. Először is
nagyon helyesen tette, amit tett. Az Ön helyé-
ben minden tisztáérzésű, komoly leány
ugyanígy cselekedett volna. A szerelemben
van egy határvonal, amelyet nem lehet át-
lépni. Aki másként gondolkozik, az felelőtlen
és nem lehet megbízni benne, mert valószínű,
hogy nem maradna egyébe a szerelemből,
csak «emlék», amiben nem volna öröme és
soha nem menekülne rövetűdő árnyékától.
Most még nehezebb fog enni, hogy közöny
mutasson és felejtjen se lehet egyik napról
a másikra, de már magában az eset segíté-
gére lesz, hogy ebből a kellemetlen situációból
kibergődjön. Mindig arra gondoljon, hogy
a következőknek hova vezettek volna és a
nagobb felelősség, a nagobb erkölcsi vesze-
teség Önt érte volna. Ha az illető igazán sze-
reteti Önt, ezekután még jobban kell beszélnie
és tisztelje. Az volna a helyenvaló, ha becsé-
naitot kérne és komoly szándékát bejelentené.
Ha nem teszi ezt, higgye el, könnyű lesz elfe-
lejtteni. Erdemteleen ne vesztessége el érzé-
sét.

Pestre érkező családoknak otthon nyujtok. «Dobi úri
otthona», Budapest, Kossuth L.-u. I. első lépcső, III. 2.

Árva, vagy egyedül álló nőt keres háromtagú buda-
pesti, keresztény tanár-család, 2 szobás háztartásának
nagyoson kívüli teljes ellátására. Megbecsület,
esetleg örökös otthon talál. Leveleket életkorülmény,
fizetési igényével «Német tudás előny» jelűgére kiadóba
kérék.

Jó esádból való 22 éves leány melbőb elhelye-
kedne úricsaládnak a gyermek mellé. Leveleket «Gyer-
mek mellé» jelűgére kiadóba kérék.

Megosztanám a háztartás gondjait jólelkű, rendezte-
rető, magános, keresztény, nyugdíjas úrnóvel. Egye-
dülálló, idősebb, vidéki nyugdíjas tisztviselő vagyok,
saját házában lakom. Leveleket «Örök szövetség»
jelűgére kiadóba kérék.

Videkén élő, intelligens, komoly leány hozzáilló férfi
ismeretségét keresi. Házaság lehetőség. Leveleket
«Vadjár» jelűgére kiadóba kérék.

Házvezetőnk gyakorlattal, lehetőleg Kárpátaljára
ajánljuk. Leveleim: Kenderes, Deák-utca 14.

Anyahelyettesnek, házititónőnek ajánlok. Elemi,
franciát, németet, zongorát tanított. Megkeresést
«Gyakorlott» jelűgére kiadóba kérék.

Egyszerű német leányt keresek, aki nem tud magya-
rul és vállalja háztartási munkák végzését is. Cím:
Stranzky Lúdia tanítónő, Komárom, Kertész-u.

Hűszere, szépnék mondott, r. k. tisztviselőnk házas-
g céljából megismerkedne biztos állás tisztviselő-
vel vagy diplomással. Leveleket «Pintyőke» jelűgére
kiadóba kérék.

Párisban, Dreccól-cégnél éveig vezető állásban volt
szabás jutányosan vállalja elcsúsnagú nő kabátok,
kosztümök készítését. Hoffinger, Budapest, IV.,
Keeskméti-u. 4.

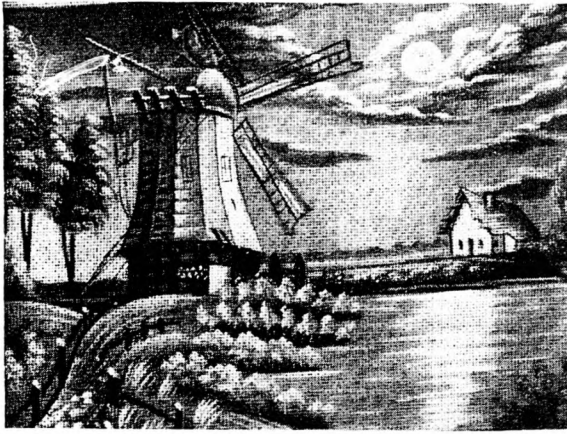
Megbízható, iskolázott, intelligens, 40 éven felüli úrnó
alkalmaznék azonnal, két kis gyermekem mellé,
aki távollétemben gondjokat viselné, helyettesítené.
Leveleket «Negyven éves» jelűgére kiadóba kérék.

Ötvenes özevgy úriasszony magányos úrnál házeve-
tői állást keres azonnalra. «Megbízható» jelűgére.

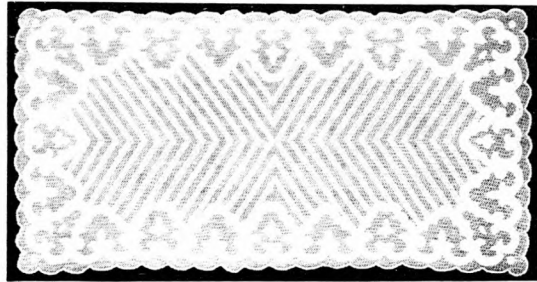
Fel-fős szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, klicskéket, fényképeket nem adunk vissza
és nem örzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek át-
vételre és közlésre tilos. A hirdetésok elhelyezésénél
semmitféle külön kikötést nem fogadunk el. A Magyar
Nők Lapját nyomja a Hungária Hirlapnyomda Rt.
Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szam. 7200-12.

Fel-fős: vitéz Bánó Lehel igazgató.

«Szélmalom» gobelin-kép. Stramin-anyagra előfestve, 34×48 cm méretben, a kidolgozásához elegendő fonállal együtt P 12. Megrendelhető 459-es szám alatt a Muskátli Kézimunkaboltban

Tülterítő. 75×40 cm méretben, ekrű-színben, ára P 12.—. Megrendelhető bármilyen más méretben is.

A KÉZIMUNKÁK BESZEREZHETŐK A MUSKÁTLI KÉZIMUNKABOLTBAN, BUDAPEST, IV., REGIPOSTA-UTCA 12 ÉS SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 3. RENDELÉS-NÉL A VÁSÁRLÁSI KÖNYV BEKÜLDÉ-SÉT KERJÜK

Tavaszi ruha

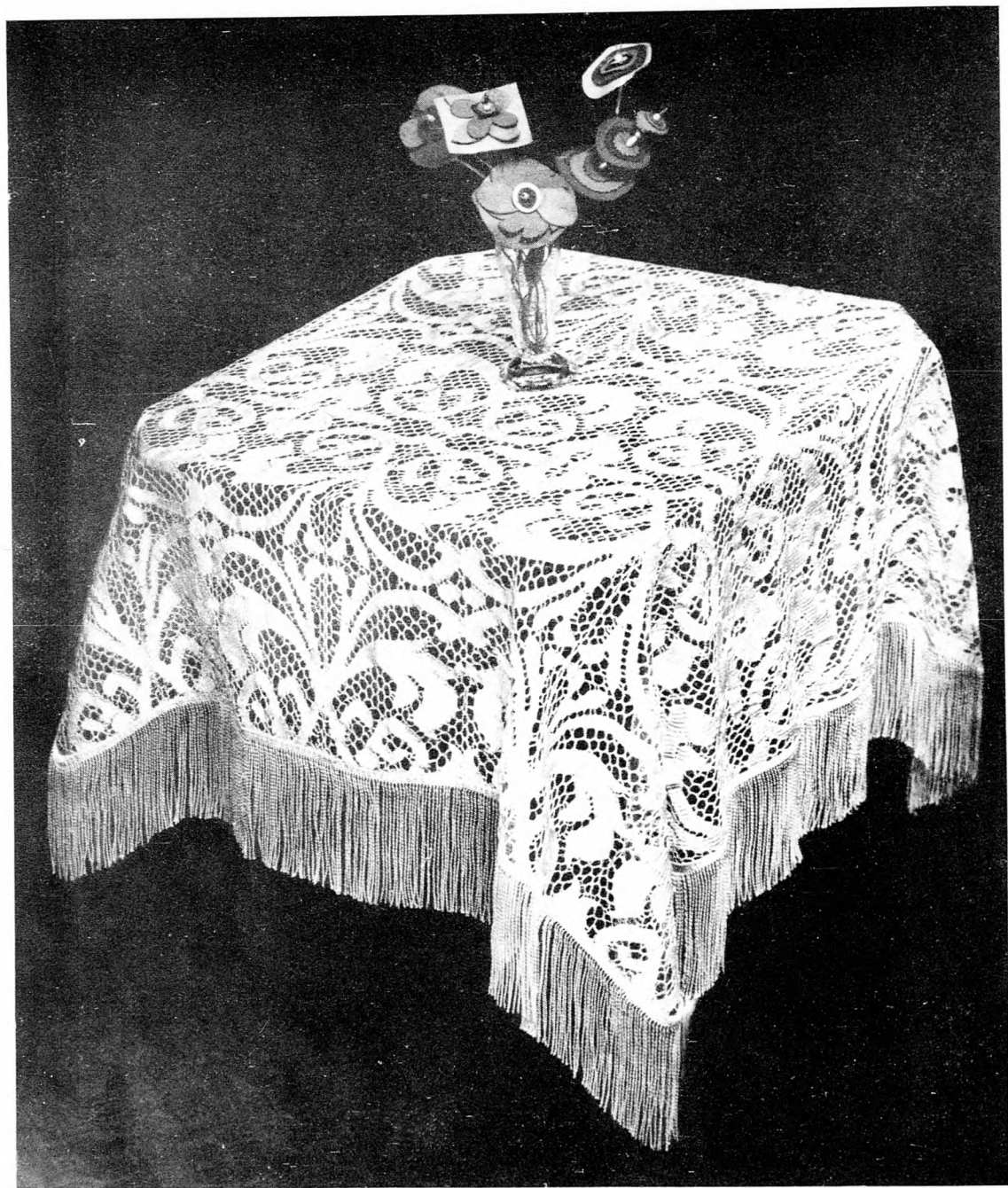
Rutkay-fotó, Szeged

Divatos tavaszi angora-boleró. Ez a ruhadarab minden ruhához szép és elegáns. Tetszésszerűn színben megrendelhető. Teljesen készen, középtermetre, fehér színben P 75.—. Színesben P 85.—. 100%-os angora-fonál dekája fehér P 3.20, színes 3.60. Kész bolero-rendelésnél a mellbőség és hátszélesség méretét kérjük

Orgonavirágos zsúrkészlet. Vékonyszálú házivászonra előrajzolva, megkezdve, a hímzéséhez elegendő fonállal együtt, 100×100 cm méretű terítő és 4 darab szalvéta 25.— pengő. 140×140 cm terítő és 6 darab szalvéta 50.— pengő

MAGYAR NŐK LAPJA

Klöpli asztalterítő. Müselyem perleből készül, szép, széles rojttal díszítve, 117-117 cm méretben 40 P, 150-150 cm méretben 60 P. Megrendelhető a Muskátli Kézimunkaboltban, Budapest, IV., Régiposta-u. 12, vagy Szeged, Kárász-u. 3.